༄༅། །ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་ཉིན་བྱེད་དབང་པོའི་སྣང་བ་ལས། ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གནས་བདུན་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བཞུགས་སོ། །

@01 ༄༅ ༄༅ ༄༅། །དྲི་མེད་བཟོད་རྣམས་ཤེས་པ་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པ་དང་། ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ། དྲི་མེད་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ནི། བཟོད་ཤེས་ལྟ་བ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་རང་ཡུལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྤངས་པའི་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་ལ་འཇོག་དགོས་ལ། བཟོད་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་

རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ལྟ་བུ་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་སྤོར་སྤངས་ཟིན་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་བཟོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་ཤེས་པར་མི་འཇོག་གོ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་གྱི་མཚན་བུར། དྲི་མེད་ཅེས་སྨོས་པས་བཟོད་

པ་ཟག་བཅས་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བཟོད་པ་ཟག་བཅས་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་མིན་འདྲ་ཡང་། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་ནང་ཚན་གྱི་བཟོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་
པའོ། །ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བློ་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་

དག་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཚོལ་བའི་བསམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། ཤེས་པ་རང་བཞིན་པ་ཙམ་དུ་མི་འཛོག་གོ།
བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་འཕགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་

བློ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་ནས་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་རབ་རྣམས་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྤངས་པས་
ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། ཡང་དག་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གཉིས་

ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་པ་བརྒྱད་ལ་དེ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཤེས་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལས་ལྟ་བ་ནི་ཡོད་པར་ངེས་ཏེ། བཟོད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

@02A ༄༅། ། སློབ་སྟོན་དཔྱད་དོ། །གོང་གི་དེ་དག་ལ་ཡང་བཟོད་ཤེས་ལྔ་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་ན། སྦྱོར་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་
པར་འདོད་ན་ནི་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་

ཟག་བཅས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་
དང་། ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ལྟ་བ་ལྔ་པོ་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་

ཅན་དང་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་འཇིག་ལྟ་སོགས་ལྔ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་
བ་དང་དྲུག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ།། ༈ ཤེས་པ་ཟག

བཅས་ཟག་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་གཉིས། བདེན་བཞི་
ཤེས་པ་བཞི། ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སྟེ་

བཙུ་འོ། །དེ་དག་ཀྱང་བསྡུ་ན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་ཟག་བཅས་དང་། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཆ་དང་། ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་ཟག་
མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟག་མེད་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་

གཉིས་སུ་འདུ་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་ཏེ་ཤེས་པ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པོ་དེ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་ལ། ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ནི་འདོད་པའི་སྡུག་ཀུན་འགོག

ལམ་བཞི་ཅི་རིགས་དང་། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ནི་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྡུག་ཀུན་འགོག་ལམ་བཞི་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་དེ་དག་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་
པའི་སྒོ་ནས་བཞི་རེ་འོ། །ཡང་། ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ལས་ཟད་པ་དང་མི་

@02B སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱང་འཇོག་ལ། དེ་གཉིས་ནི་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་རེ་ཡོད་དོ། །དེ་
ཡང་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་ཤེས་དང་ཀུན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཁོ་ན་ཏེ།

དེ་གཉིས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ནི་ངེས་པར་སྲིད་རྩེའི་སྡུག་ཀུན་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྲིད་རྩེའི་བདེན་པ་བཞི་ཀ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་

ཀྱང་། ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གཉིས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ལ་སྡུག་ཀུན་ལ་དམིགས་པ་མ་གཏོགས་མེད་པར་འདོད་པ་ཡང་བྱེ་བྲག

སླ་བའི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་པ་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གལ་ཏེ་སྲིད་རྩེའི་སྒོམ་

སྤང་སྡུག་ཀུན་གཉིས་ལ་དམིགས་ན་ནི། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གཉིས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། ཡང་དེས་

འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་ན་ནི་དམིགས་པ་མི་གཅིག་སྟེ། ཤེས་པ་དེ་གཉིས་དང་པོར་སྐྱེས་པས་ནི་སྲིད་རྩེའི་སྡུག་ཀུན་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱང་

དང་པོར་སྐྱེས་པ་མ་གཏོགས་དེའི་རྗེས་སུ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ཆར་ལ་ཡང་དམིགས་པ་ཡོད་དོ།། ༈ བཞི་ལས་ཕ་རོལ་སེམས་

རིག་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཆོས་ཤེས། རྗེས་ཤེས། ལམ་ཤེས་པ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་བཞི་ལས་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་བཞག་སྟེ། གཞན་སེམས་ཟག་བཅས་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་

ཤེས་པ་དང་། ཟག་མེད་ཤེས་པ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་གཉེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་

གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཤེས་དེས་ནི་ས་དང་། དབང་པོ་དང་། གང་ཟག་འདས་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་མི་ཤེས་ལ། དེ་ཡང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འདས་པ་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་གོང་མ་
རང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་བ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལས་འདས་མ་འོང་གི་འདས་པ་ལ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་། གོང་མའི་དབང་དུ་བྱས་

ནས་འདས་པ་ནི་དཔེར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་གོང་མའི་སེམས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པ་དང་། དབང་པོ་
འདས་པ་མི་ཤེས་པ་ནི། དད་མོས་པའི་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ཐོབ་པའི་ལམ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པ་དང་། གང་

@03A ༄༅། །ཟག་འདས་པ་མི་ཤེས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་པའི་ལམ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་པ་
ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ན་འོག་མས་ཀྱང་གོང་མའི་སེམས་ཤེས་པ་ཡོད་དོ། །འོ་ན་སྐྱེར་

འོག་མས་གོང་མའི་སེམས་ཤེས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་སྨྲམ@ བཤད་དང་མི་འགལ་བར་བྱེད་ན་མེད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། འོག་མས་གོང་མའི་སེམས་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་

གཏན་གཉིས་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་བས་གཉིས་པའི་སེམས་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སེམས་ཤེས་དང་། དང་པོའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སེམས་ཤེས་གཉིས་ཡུལ་མཐོང་ཚུལ་

ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སེམས་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་བས་གཉིས་པའི་སེམས་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ནི་ས་དབང་གང་ཟག་འདས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་པའི་

སས་བསྡུས་ཀྱི་སེམས་ཤེས་དང་གཉིས་པའི་སེམས་གཉིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་ས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་གཞན་གྱི་སེམས་ནི་ད་ལྟར་བ་ཁོ་ན་ཤེས་ཀྱི། ཞིག་པ་འདས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པ་ནི་མི་ཤེས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་

པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་དང་། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་ཤེས་དང་རྗེས་མཐུན་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་རང་རང་གི་རིས་དང་མི་མཐུན་པ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་མི་ཤེས་ཏེ། ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ལམ་མི་

ཤེས་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཤེས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་འདོད་པ་དང་གོང་མའི་གཉེན་པོ་ཐ་དད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་། མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕ་རོལ་སེམས་
ཤེས་ནི་མེད་དེ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་བར་མ་ཆད་དུ་བསྐྱེད་པས་སེམས་ཤེས་

@03B ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྩོམ་པའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་ཚེ་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཡང་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་གྱི་ཕ་རོལ་
གྱི་སེམས་ཤེས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡང་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལོ།། ༈ ཉན་ཐོས་མཐོང་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས། །ཞེས་སོགས་

ཀྱི་སྐབས་སུ། འོ་ན་མཐོང་ལམ་རང་ཉིད་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རང་གི་འདོད་ཚུལ་ནི། ཉན་ཐོས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་
ལ་ལྟོས་ཏེ་དབང་པོ་རྟུལ་བས་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གཅིག་གིས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་

ལས་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷག་ཤེས་པར་འདོད་ཀྱང་སྦྱོར་བ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས་ལ། སྦྱོར་བ་གྲུབ་པ་ན་སྐད་ཅིག་བཅུ་
དྲུག་པ་ཐོབ་ནས་འདས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། །འོ་ན། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་

གཉིས་ཤེས་པར་འདོད་ནས་སྦྱོར་བ་བརྩམས་ཏེ་གྲུབ་པ་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པོ་ཡང་འདས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་པོ་དེ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྦྱོར་བ་རྩོམ་པ་མིན་གྱི་གང་ཟག་འདིའི་སེམས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྦྱོར་བ་བརྩམས་ཏེ་མངོན་ཤེས་གྲུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་སྐྱེས་པ་དག་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདོད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་བཟོད་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་འདིའི་སེམས་ཤེས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སྦྱོར་བ་བརྩམས་ཏེ་སེམས་ཤེས་གྲུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་སྐད་ཅིག་མ་དེ་གཉིས་སྐྱེས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ནི་གོང་འོག་གི་གཉེན་པོ་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་ཤེས་རྒྱུན་གཅིག་གིས་ཤེས་པ་མེད་པར་འདོད་ལ། འདིར་སེམས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གཅིག་གིས་ཞེས་སྦྱོར་དགོས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཤེས་པའི་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་པ་མི་ཤེས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཤེས་པའི་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་དང་པོ་མི་ཤེས་པར་འདོད་དགོས་པ་ཡང་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་ཤེས་པའི་སེམས་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བརྩམས་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་ཕ་རོལ་པོ་དེ་ཡང་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེས་སེམས་ཤེས་འགྲུབ་པ་དང་ཕ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་

@04A ༄༅། །སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་པ་སྲིད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། སྦྱོར་བ་བརྩམ་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་དེ་མཐོང་ལམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་ཤེས་མི་ཤེས་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་

བརྩམས་ནས་སེམས་ཤེས་འགྲུབ་པའི་ཚེ་ཡུལ་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་ནི་ངེས་པར་འདས་དགོས་པས། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་གང་ཡང་རུང་བ་གཉིས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་ནི་ཉན་ཐོས་ལས་དབང་པོ་རྣོ་བས་སྦྱོར་བ་འབད་

རྩོལ་ཆེར་མ་དགོས་པས་དེའི་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གཅིག་གིས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་རིག་པའི་རྗེས་སུ་སླར་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ལྔའི་བར་ལ་མངོན་ཤེས་འགྲུབ་སྟེ་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་པ་དང་གསུམ་རིག་པ་ཡོད་ལ། དེ་ལྷག་དགུ་པ་སོགས་ནི་མི་རིག་སྟེ་སྦྱོར་བ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པར་མ་

ཟད་དེ་ནས་དུབ་པས་སྐད་ཅིག་མ་བདུན་ལ་ཡང་སྦྱོར་བ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གཅིག་གིས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་དང་། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཤེས་རྒྱུན་གཅིག་གིས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་དང་སླར་ཡང་སྦྱོར་བ་བརྩམས་

ནས་སེམས་ཤེས་འགྲུབ་པའི་ཚེ་བརྒྱུད་པ་རིག་པར་བཤད་པ་ཡང་མཚན་གཞིར་བཟུང་བ་ཙམ་ལས། དེར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་རིགས་མཐུན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱིས་རིགས་མཐུན་གཉིས་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ཅི་རིག་པ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་པ་

མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། ཉན་རང་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་ཤེས་པར་བཤད་པ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ནི་རིགས་མཐུན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། རང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་རིགས་མཐུན་པ་གཉིས་དང་མི་མཐུན་པ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་འདིའི་སེམས་ཤེས་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་སེམས་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བརྩམས་ཏེ་མངོན་ཤེས་འགྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་གང་རུང་གཅིག

@04B ཀྱིས་པ་སྐྱེད་པས། དེ་ཤེས་ན་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་སྔར་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཞན་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བས་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་གང་རུང་གཅིག་ཙམ་ཤེས་པ་ལ་རིགས་མཐུན་དང་རིགས་མི་མཐུན་ཤེས་མི་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་

མི་བྲེད་དེ། །ཁོ་ན་རེ། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་འདིའི་སེམས་ཤེས་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་སེམས་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བརྩམས་ཏེ་སེམས་ཤེས་འགྲུབ་པ་དང་ཕ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དུས་མཉམ་པ་སྲིད་པས། དེ་འདྲ་བའི་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ས་བསྡུས་པའི་སེམས་མི་ཤེས་ན། དེ་འདྲ་བའི་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲ་བའི་སྦྱོར་བ་བརྩམས་པའང་སྲིད་དེ། སྦྱོར་བ་ནི་སྤྱི་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་བྱེ་བྲག་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་འདྲ་བའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་སྐྱོན་ཏེ། གང་ཟག་འདིའི་སེམས་ཤེས་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་སེམས་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བརྩམས་པ་ཡང་། ཕ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་མཚམས་མ་མཐོང་ནས་སེམས་ཤེས་འགྲུབ་མི་སྲིད་པས་དེ་འདྲ་བའི་སྦྱོར་བ་བརྩམས་ནས་སེམས་ཤེས་འགྲུབ་པ་དང་ཕ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དུས་མཉམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། གང་ཟག་འདིའི་སེམས་ཤེས་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་སེམས་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བརྩམས་ཏེ་ཕ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་གང་

རྫུང་ཞིག་མངོན་དུ་གྱུར་པའམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཕྱོགས་པའི་མཚན་མ་མཐོང་བ་ན་ཡང་སེམས་ཤེས་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་འདིའི་སེམས་ཤེས་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་
འོག་མའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སེམས་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བརྩམས་ཏེ་ཕ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་གོང་མའི་སེམས་

མངོན་དུ་གྱུར་པའམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཕྱོགས་པའི་མཚན་མ་མཐོང་བ་ན། དེ་འདྲའི་སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཤེས་འགྲུབ་མི་སྐྱིད་དེ། གོང་མའི་སེམས་དེ་འོག་མའི་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་མེད་པའི་སེམས་ཤེས་ཀྱང་མི་སྐྱིད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སེམས་ཤེས་ཐོབ་

@05A ༄༅། །པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྤྲུལ་པ་ལ་སྤྲུལ་པར་ངེས་པ་རྙེད་པས་ནི་མ་ཁྱབ་པས། དེས་ན་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་རྡོ་ཤིང་གང་ཟག་ཏུ་སྤྲུལ་པ་ཞིག་ལ་སེམས་ཤེས་ཐོབ་པའི་གང་
ཟག་གིས་དམིགས་ནས། འདིའི་སེམས་ཤེས་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་སེམས་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བརྩམས་

པའི་ཚེ། སྤྲུལ་པ་ནི་སེམས་ལྡན་མིན་པས་སེམས་ཤེས་འགྲུབ་པའི་སྐབས་མེད་པ་དང་མཚུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་སྦྱོར་བ་འབད་རྩོལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མཐོང་ལམ་
གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་ཀུན་མཁྱེན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། ༈ ཟད་པ་ཤེས་པ་བདེན་རྣམས་ལ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཟད་པ་ཤེས་པ་ནི་བདག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་སྤངས་སོ། །འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །ལམ་བསྒོམས་སོ་ཞེས་མཉམ་བཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་རྟོགས་པ་མ་ཟད། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་

པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི། མཉམ་བཞག་གི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་སླར་ཤེས་པར་བྱར་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་སུ་རྟོགས་པ་མ་ཟད་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཚེ་ཡང་དེ་ལྟར་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པའོ། །འདི་ལ་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ།

[ཡིན་ནི་བྲ(AK)?] མཉམ་བཞག་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་པས་ངེས་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བློར་ཁ་ཆེ་བས་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་བཞག་ཏུ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་བཞིན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཚེ་

ཡང་ངེས་པ་སོ་སོ་ནས་འདྲེན་ནུས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལས། མཉམ་བཞག་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་རིམ་པ་བཞིན་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མིན་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཚེ་དེ་ལྟར་དུ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་སུ་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ༈ རང་བཞིན་དང་ནི་

གཉེན་པོ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་བཅུར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་གཉིས་དང་། རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་གཉིས་འཇོག

@05B སྟེ། དེ་གཉིས་རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་ལས་དམིགས་པ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་དང་དམིགས་པ་གཉིས་ཀ་མི་འདྲ་བ་ལས་འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་ལམ་ཤེས་པ་གཉིས་དང་། སྦྱོར་བ་ལས་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་། བྱ་བ་བྱས་པ་ཉིད་ལས་ཟད་

པ་ཤེས་པ་དང་། ཟད་པ་ཤེས་པས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་བྱས་པ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༆ སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པའམ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཆོས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱོར་བཏང་གཙོ་ཆེ་བ་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སྒོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འགོག་པ་

ཆོས་ཤེས་དང་། ལམ་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཁམས་གསུམ་གའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་སྲིད་དེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་འགའ་ཞིག་གི་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་འགོག་ལམ་ཆོས་ཤེས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གྱིས་སྤངས་པའི་རྗེས་སུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒོམ་

སྤང་ཡང་སྤུར་འདྲིས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་ལམ་ཆོས་ཤེས་ཞེས་སྨོས་པས་སྡུག་ཀུན་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་གོང་མའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི། འདོད་པའི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོམ་ལམ་ཞེས་སྨོས་པས་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འགོག་ལམ་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་གོང་མའི་གཉེན་པོ་མི་བྱེད་པར་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་ཆོས་ཤེས་ཞེས་སྨོས་པས་ནི་སྒོམ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་སྟེ། འདོད་པའི་མཐོང་

སྒོམ་གྱི་སྤངས་བྱ་ནི་ཆོས་བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ།། ༈ ཆོས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ལ་ནི་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡོད་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་བཅུ་

དྲུག་པོ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡོད་ཅིང་། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་ནི་ཅི་རིགས་པ་སྟི་མ་ངེས་སོ། །བདེན་བཞི་ཤེས་པ་ནི་རང་རང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ་བཞི་བཞི་ཡོད་དོ། །ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཟག་མེད་ཀྱང་ལམ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་པ་ཅན་འབྱུང་ངོ། །དྲི་བཅས་སམ་ཟག་

@06A ༄༅། །བཅས་ཀྱི་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ནི་རང་གི་ཤེས་བྱ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་འཛིན་པའི་ཚེ་སེམས་བྱུང་མི་འཛིན་ལ་སེམས་བྱུང་འཛིན་པའི་ཚེ་སེམས་མི་འཛིན་ཞིང་། སེམས་བྱུང་ཡང་ཚོར་བ་འཛིན་པའི་ཚེ་འདུ་ཤེས་མི་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཟག་མེད་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་ན་སེམས་ཤེས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྫས་རེ་རེ་བ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལས་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དུས་གཅིག་ལ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །འདི་ལ་གཞན་དག་གིས་མདོ་དང་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་འགལ་བ་སྤོང་ཚུལ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་མང་བས་འཇིགས་པས་མ་སྤྲོས་ཏེ། ཤེས་པར་འདོད་ན་རྒྱས་འགྲེལ་རྣམས་སུ་བལྟའོ། །གཞན་ཡང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་འདི་ཆགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་འདི་ལ་ཆགས་པའོ། །ཞེས་སེམས་དེའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་མི་ཤེས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པས་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །དེས་ན་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཟག

བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་རུང་ཡོན་དང་། དེ་ཡང་དུས་ད་ལྟར་བ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཙམ་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཤེས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་
ཞིག་དགོས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། འདས་མ་འོངས་དང་། རང་གི་རྒྱུད་

དང་། གཟུགས་མེད་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱང་ས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་བསྡུས་པས་ན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཆགས་བཅས་པ་ལ་ཕ་རོལ་
སེམས་ཤེས་མེད་པ་དང་། ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་དགོས་པས་ལུས་རྟེན་ཀྱང་ཁམས་འོག་མ་

གཉིས་གང་རུང་གི་རྟེན་ཅན་དང་། ལམ་ཡང་སློམ་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། རྣམ་གྲོལ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་སོགས་ལ་མ་གཏོགས། མཐོང་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་
དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཡང་

@06B ཟག་མེད་རྣམས་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྨོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་སྟོང་བ་དང་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མེད་པར་འདོད་དོ། །འདི་དག་ཀྱང་གྲུབ་མཐའི་འདོད་
ཚུལ་ཡིན་པ་ལས་འགའ་ཞིག་འཐད་པར་ནི་མ་མངོན་ཏེ། དཔེར་ན་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་

པ་ཞེས་ཀྱང་ཡུལ་གང་ལ་ཆགས་པ་མ་ཞེས་ན། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གང་ལ་ཞེ་སྡང་བ་དང་། གང་ལ་མ་དད་པ་དང་། གང་ལ་དད་པ་དང་། གང་ལ་ཐེ་ཚོམ་པ་སོགས་སེམས་མཐའ་དག་གི་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། འཛིན་ཚུལ་སོགས་གང་ཡང་མི་ཤེས་པར་སེམས་ཙམ་པོ་བ་ཞིག

ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སེམས་ཀྱིས་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པའི་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་སེམས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་རྣམས་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་ན། དེ་དག་ཤེས་པ་གང་གི་ཡང་མངོན་

སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པ་སོགས་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་མང་དུ་འཇུག་ལ། དེའི་ཕྱིར་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། འདི་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་མང་བས་འཇིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ནི་མ་བྲིས་སོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དཔྱད་པ་འགའ་ཞིག་ནི་འོག་ཏུ་ཟུར་ཙམ་ཞར་ལ་འགོད་པར་འགྱུར་རོ། ༈ ལྷག་མ་རྣམ་པ་བཅུ་གཞི་ཅན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་ནི་སྟོང་བ་དང་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་མེད་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་པ་ཅན་ནི་ཡོད་

དོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཁ་ཅི་ན་རྣམས་ནི་ཟག་མེད་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་མེད་པར་འདོད་ལ། ཉི་འོག་པ་རྣམས་ནི་བསྟན་བཅོས་ལས་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པ་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་

པར་འདོད་དོ། །ཡང་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པས་ནི། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཀྱང་མིང་གི་སྒོ་ནས་ཡིན་གྱི་རྫས་སུ་ནི་བདུན་དུ་འདུ་སྟེ། སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་རེ་རེ་དང་། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ལ་རྒྱུ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་རེ་རེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་དེ། ལྷག་མ་རྣམས་

@07A ༄༅། །དང་པོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ནི་དོན་དམ་པར་རྫས་སུ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །བཅུ་དྲུག་པོ་རེ་རེའི་འཇོག་ཚུལ་ཡང་རྐྱེན་ལ་རག་ལུས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའོ། །ཞེས་སོགས་བཤད་དེ་ཞིབ་པར་འདོད་ན་རྒྱས་

འགྲེལ་རྣམས་ལས་ཤེས་སོ།། ༈ རྣམ་པ་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ། རྣམ་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་བར་གྱི་

ཚིག་མི་མངོན་པར་བསྡུས་ནས་གསུངས་པ་ལས་རྣམ་པ་ཞེས་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་གོ་ན་ནི་ནོར་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་ཤེས་སླའོ། །ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་གཙོ་བོར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཛིན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ་ཤེས་རབ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དམིགས་

བཅས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཛིན་པར་བྱེད་ལ། དེ་དག་གི་གཟུང་བྱའི་ཡུལ་ལ་ནི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་འགའ་ཞིག །ཤེས་རབ་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དང་འཛིན་པ་དང་བཟུང་བར་བྱ་བ་གསུམ་ག་དང་། ཤེས་རབ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་སེམས་

བྱུང་རྣམས་འཛིན་པ་དང་གཟུང་བྱ་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་བཅས་མིན་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་བཟུང་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་སྐབས་འདིར་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་ན་མདོ་སྡེ་པས་སྐྱོན་འཕེན་པ་ལྟར། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས་སུ་འདོད་པ་དང་

འགལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ༈ དང་པོ་རྣམ་གསུམ་གཞན་རྣམས་དགེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཤེས་པ་བཅུ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ལ་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཆར་ཡོད་ལ། ལྷག་མ་དགུ་ནི་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་གོ། ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་འདོད་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་གྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་ལ། ཆོས་

ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་དང་། རྗེས་ཤེས་ས་དགུ་ཆར་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་ལྟ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་རྣམས་སློབ་ལམ་ཁོ་ནས་བསྡུས་པ་སོགས་གོང་དང་མཚུངས་སོ། །འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱིས

@07B བསྡུས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་ནི་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་སློབ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་ལྟ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་རྣམས་སློབ་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་དོན་མ་གཏོགས།

གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་ལ་རྗེས་ཤེས་སློབ་ལམ་མ་གཏོགས་མེད་པའི་དོན་ནི་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སས་བསྡུས་པའི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་མེད་པར་འདོད

དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན། དེ་གཉིས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ནི། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་རྗེས་ཤེས་པ་ཡིན། །ཞེས་དེ་གཉིས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་དེ་སྲིད་རྩེའི་སྡུག་ཀུན་རྗེས་ཤེས་ཁོ་ན་དང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་བདེན་པ་བཞི་ཆར་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་སོགས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་པས་གོ་བ་ལེན་ཚུལ་མ་ནོར

བ་གལ་ཆེ་ཞིང་། རྗེས་ཤེས་སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྡུ་ཚུལ་ལ་ཡང་གོང་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་ལྟ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་དགོས་ཏེ། ལྟ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་ལ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།།

༈ གཞན་ཡིད་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་བཞི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ནི་ས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་ན་མེད་ཅིང་། སེམས་ཤེས་དེ་ནི་ལུས་རྟེན་ཡང་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གང་རུང་ཁོ་ནའོ། །ཆོས་ཤེས་ཀྱང་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་ལྷག་མ་བརྒྱད་ལ་ནི་ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་ཅན་ཡོད་དོ།།

༈ འགོག་བློ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འོ་ན། ཤེས་པ་དེ་དག་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞེ་ན། འགོག་པ་ཤེས་པའི་བློ་ནི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གཅིག་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཅིང་། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ལ་ནི་ལུས་ལ་དམིགས་པ་མེད་པས་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་མ་གཏོགས་གཞན་གསུམ་ག་ཡོད་པ་དང་། འགོག་པ་དང་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་ལྷག་མ་བརྒྱད་ལ་ནི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ཀ་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་དེ། ལམ་ཤེས་པའང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་དམིགས་ན

@08A ༄༅། །ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཏུ་འགྱུར་ལ། གཞན་རྣམས་ནི་ཤེས་སླད་འོ།། ༴ ཆོས་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་དགུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འོ་ན་ཤེས་པ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་གང་གི་
དམིགས་པར་གང་འགྱུར་ཞེ་ན། ཆོས་ཤེས་སྤྱི་ཙམ་པ་དེའི་དམིགས་པའམ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་

ཤེས་པ་དགུ་འགྱུར་ཏེ། ལམ་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་རྗེས་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདུན་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་དང་། ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་
དང་། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཟག་བཅས་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་ཤེས་པ་སྤྱི་

ཙམ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དགུ་ཆར་འབྱུང་ཞིང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ། ལམ་ཤེས་དེ་ཟག་མེད་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་
དུའང་ཆོས་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་དགུ་འབྱུང་ཞིང་། ཆོས་ཤེས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྗེས་བློ་ཕྱོགས་

ཕན་ཚུན་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཤེས་ཟག་བཅས་གཉིས་ཁོ་ན་འབྱུང་ངོ་། །ལྷག་
མ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་། ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་

པ་བཞིའི་ཡུལ་ནི་ཤེས་པ་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཅི་རིགས་པའི་རྩུལ་དུ་འབྱུང་ངོ། །བཞི་པོ་དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ཤེས་སླ་ལ། སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཅུ་འབྱུང་རྩུལ་ནི། སེམས་ཤེས་ཟག་མེད་ཀྱི་
ཡུལ་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དགུ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་སེམས་

ཤེས་ཟག་བཅས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། འགོག་པ་ཤེས་པ་གཅིག་པུའི་ཡུལ་དུ་ནི་ཤེས་པ་བཅུ་པོ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༗
ཆོས་བཅུ་དག་ནི་སྦྱར་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཆོས་བཅུ་ནི། ཟག་བཅས་འདོད་པ་དང་གཟུགས་

དང་། གཟུགས་མེད་དེ་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་དང་། འདུས་བྱས་ཟག་མེད་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་མཚུངས་ལྡན་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་
བས་བརྒྱད་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དོན་དམ་པའི་དགེ་བ་དང་། ནམ་མཁའ་

@08B དང་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་དོན་དམ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་བཅུའོ། །བཅུ་པོ་དེ་ལས་ཤེས་པ་གང་གི་ཡུལ་དུ་ཅི་ཙམ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་ནི་ཆོས་བཅུ་
པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར། ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་པའི་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས་དང་། ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་

ཡིན་མིན་གཉིས། འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་སྟེ་ལྔ་དང་། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་གཉིས་དང་། ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་གཉིས། འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་སྟེ་བདུན། སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་སོ་སོའི་ཡུལ་དུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་དྲུག་དྲུག །

འགོག་པ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་གཅིག་པུ། ལམ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་གཟུགས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་གསུམ། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སོ་སོའི་ཡུལ་དུ་འདུས་མ་བྱས་ལུང་མ་བསྟན་

མ་གཏོགས་པའི་དགུར་འགྱུར་རོ། །ནམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་གཉིས་ནི་བདེན་བཞི་གང་རུང་དུ་མ་འདུས་སོ།། ༈ ཀུན་རྫོབ་གཅིག་པུས་རང་ཚོགས་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འོ་ན། ལུགས་འདིར་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་ཤེས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མེད་པར་འདོད་ལ། འོན་ཀྱང་ཀུན་

རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཡོད་དེ། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་སོ་སྐྱེ་དག་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་

དོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣད་ཅིག་མ་གཉིས་པས་ནི་རང་དང་རང་གི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་བཅས་

པའང་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདོད་ལ། དེ་ཡང་

ཐོས་བསམ་མ་གཏོགས་སྒོམ་བྱུང་གིས་ནི་དེ་ལྟར་མི་རྟོགས་པས་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཐོས་བྱུང་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་འདོད་

དོ། །རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ནི་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་དེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་ཐ་དད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རལ་གྲིས་

@09A ༄༅། །རང་ཉིད་མི་གཙོད་པ་བཞིན་ནོ། །རང་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དམིགས་པ་གཅིག་པས་རང་ཉིད་ལ་ཡང་དམིགས་པར་ཐལ་

བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་ཊ་ཙང་ཉེ་བས་

མིག་སྨན་དང་མིག་ཐུར་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྒོམ་བྱུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་བྱུང་གིས་ནི་ས་ཐ་དད་པའི་བདེན་པ་ལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཉིད་

དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་དང་འོག་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཞེས་གོང་འོག་རྣམ་པར་ཆད་པ་ལ་

དམིགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒོམ་བྱུང་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་ཅིག་ཅར་དམིགས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཅིག་ཅར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་དག་ཀྱང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་རིགས་པས་གཞལ་ན་མི་འཐད་པ་མ་ཟད། རང་ལུགས་ལ་ཡང་

རིགས་པ་དང་ཁས་ལེན་སྤྱི་ཕྱི་འགལ་བས་གནོད་དེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བྱེ་སྨྲའི་བསམ་ཚོད་ནི། མོས་པས་སྤྱོད་པ་དག་གིས་ཐོས་བསམ་གང་རུང་གི་ཤེས་རབ་གཅིག་གིས་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་སྤྱི་ཙམ་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་མོས་པ་ཙམ་ཡིད་ལ་བྱེད་ནུས་པས་དེ་

འདྲའི་མེས་པའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་རང་དང་རང་གི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་པ་དང་། སྒོམ་བྱུང་གིས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཁམས་དང་ས་སོ་སོའི་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་སོ་སོར་རྟོགས་ཤིང་ངེས་པར་

བྱེད་པས་ན། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་དེ་ལྟར་ངེས་མི་ནུས་པ་ལ་བསམས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་རྟོགས་མི་ནུས་པ་འདོད་པར་སྣང་མོད། ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་སྤྱིར་བདག་མེད་པའོ་སྙམ་དུ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་

ན། རང་དང་རང་གི་ཚོགས་པ་གཅིག་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་སྤྱི་ཙམ་དུ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒོམ་བྱུང་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་སྤྱི་ཙམ་དུ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་

@09B མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་པ་ཙམ་གྱིས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཟག་པ་དང་བཅས་པའོ་སྙམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། དེ་ནི་ས་དབང་གང་ཟག

འདས་ཞེས་འོག་མའི་སེམས་ཀྱིས་གོང་མའི་སེམས་མི་ཤེས་པར་འདོད་པ་སོགས་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་། རྩོད་པའི་ཚེ་ཁས་ལེན་འཛིན་མཚམས་ལྟ་བུ་ནི། ཐོས་བསམ་གང་རུང་གི་ཤེས་རབ་གཅིག་གིས་རང་དང་རང་གི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ཙམ་དུ་བདག

མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་ཤེས་པ་མིན་ལ། སྒོམ་བྱུང་གིས་སྤྱི་ཙམ་ལ་མ་དམིགས་པར་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་དམིགས་པས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་མི་ནུས་པས་དེའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་ལས། སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་

དུ་ཞེས་མ་ཞེས་སྒྲོན་ནས་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་ཞེས་པ་གཅིག་གིས་རང་དང་རང་གི་ཚོགས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་རང་དང་རང་གི་ཚོགས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ།

དེ་ལ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཞེས་པ་གང་གིས་ཆོས་དེ་ལ་དམིགས་ན་ཆོས་དེ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཞེས་པ་གང་གིས་ཆོས་དེ་དམིགས་ན་ཆོས་དེ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཆོས་དེ་

ལ་དམིགས་ན་ཆོས་དེ་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་དེར་ཐལ། ཞེས་པ་དེའི་གཞལ་རྟོགས་དམིགས་གསུམ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། བདེན་པ་བཞི་ཆར་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བདེན་བཞི་རྟོགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།

གཞི་གྲུབ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཞེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བློ་རྩེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་བྱས་པ་ལ་དེས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཡུལ་ནི་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་རྫས་སྤྱི་ཉིས་མགོ་སྤངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། འོ་ན། ཁོ་

@10A ༄༅། །རང་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཡུལ་ནི་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་ཐ་དད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་རང་ཉིད་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། རང་ཉིད་ནི་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་དེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་ཐ་དད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རལ་གྲིས་རང་ཉིད་མི་གཅོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་

ཤེས་པས་རང་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་མཚུངས་ལྡན་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་ཤེས་ཏེ། དང་པོ་དེ་རྣམས་རང་དང་དམིགས་པ་མཚུངས་པས་དེ་རྣམས་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་རང་ཉིད་ཀྱང་ཡུལ་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་དེ་རྣམས་རང་དང་ཏ་ཅང་ཉེ་བས་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ལས། རང་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་ཀྱང་མི་འཛིན་ཏེ། དེ་དག་དང་དམིགས་པ་གཅིག་པས་རང་ཉིད་ལ་ཡང་དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་འཛིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཉེ་བས་ཕྱིར་

མིག་སྣང་དང་མིག་སྣང་གི་ཐུར་མ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གིས་རང་ཉིད་དང་རང་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་རིག་པས་ཁྱབ་པ་
ཡང་། ཀུན་རྫོབ་གཅིག་པུས་རང་ཚོགས་ལས། །གཞན་ནི་བདག་མེད་ཉིད་རིག་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཤུགས་

ལ་འགྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་རང་གིས་རང་རིག་པར་འདོད་ན་རང་རིག་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་པ་མངོན་
པའི་རྒྱན་ལས། མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་རིག་འདོད་པས་རང་གི་ཚོགས་པའང་བདག་མེད་པར་ཤེས་པར་

འདོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། ཁོ་ན་རེ། སྒོམ་བྱུང་གིས་ས་ཐམས་ཅད་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་དམིགས་ན། ས་ཐམས་ཅད་ལ་ཅིག་ཅར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་ཐལ་བའི་རིག་པ་
འདི་རང་ལུགས་སུ་འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་གོང་དུ་སྣང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་འདོད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མི་འགྱུར་

@10B ཏེ། ལུགས་འདིའི་སྣང་བྱ་སྔོང་ཚུལ་གཙོ་ཆེ་བ་ནི་སྣང་བྱ་རིམ་གྱིས་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མཛད་པས་ན། དངོས་སུ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱོན་འཕེན་པའི་ཞར་ལ་སྣང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་
དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། སྒོམ་བྱུང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་དམིགས་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཆེ་འབྲིང་

ཆུང་ངུ་དགུ་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་ཤུགས་ལ་འཕེན་པའོ།། ༄ ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ། །ཆགས་ཅན་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྡན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཆགས་

བཅས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཤེས་པ་གཅིག་པུ་དང་ལྡན་གྱི། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དགུ་པོ་ནི་གང་ཡང་མ་ཐོབ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ནི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་འདོད་པའི་སོ་སྐྱེ་ཆགས་བཅས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱིས་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་པུ་དང་ལྡན་ལ། འདོད་གཟུགས་ལ་འདོད་

ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འདོད་པའི་སོ་སྐྱེ་ནི་དེའི་སྟེང་དུ་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་ཡང་ལྡན་ནོ། །ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པ་གསུམ་དང་ལྡན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ་ངོ་བོ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་ལས་

གཞན་དུ་མེད་དོ། །དེ་ཡན་ཆད་དུ་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་སྔར་གྱི་གསུམ་པོའི་སྟེང་དུ་རྗེས་ཤེས་ཏེ་བཞི་དང་། ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་བསྣན་པས་ལྔ་དང་། འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་འགོག་པ་ཤེས་པ་བསྣན་པས་དྲུག །ལམ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་ལམ་ཤེས་པ་བསྣན་པས་

བདུན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཆགས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྔོན་དུ་སོང་བ་དག་ལ་ནི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་བསྣན་པ་
དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལས་གཞན་བཟོད་པ་ཕྱི་མ་བདུན་དང་རྗེས་ཤེས་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཚེ་ནི་ཤེས་པ་སྔར་མེད་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མེད་དེ་

བཟོད་པ་རྣམས་ནི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ལ། རྗེས་ཤེས་ནི་སྔར་བགྲང་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། ཁ་ཅིག་ནི། དེའི་ཚེ་ཆགས་བཅས་ལ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་
དང་ཆགས་བྲལ་ལ་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་བསྣན་པས་གཉིས་ལས་མི་ལྡན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་ཤེས་པ་སྔ་

@11A ༄༅། །མ་རྣམས་བཏང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་ཐོབ་སྤྲུངས་ཉམས་པ་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་པ་དང་། ཏེ་ཀ་སོགས་ལས་ནི། ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་ཆགས་ཅན་
ཡིན་ན་སྔར་གྱི་ཤེས་པ་བདུན་པོ་ཉིད་དང་། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ན་ཕ་རོལ་

སེམས་ཤེས་བསྣན་པས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་གསུངས་ལ། འདོད་ཚུལ་དང་པོ་ལྟར་ན་ཡང་ཤེས་པ་གཉིས་ཙམ་དུ་ནི་མ་ངེས་ཏེ་ཆགས་ཅན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་
ཤེས་ཏེ་གསུམ་དང་། ཆགས་བྲལ་ལ་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཏེ་བཞི་དང་ལྡན་པར་ངེས་པར་ལྡན་པ་འདོད་

དགོས་ལ། འདོད་ཚུལ་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ནི། །འབྲས་བུ་ཐོབ་སྦྱངས་ཉམས་པ་ལས། །ཞེས་གསུངས་པས་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམས་བཏང་ཀྱང་སྒོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དྲུག་གསར་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ལམ་ཤེས་པ་དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ད་ལྟར་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་ཆོས་ཤེས་ཏེ་བཞི་ནི་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་འདས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་ཡིན་ན་སེམས་ཤེས་ཟག་བཅས་འདས་པ་དང་ལྡན་ལ། སྒོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་ཤེས་ཟག་མེད་མ་འོངས་པ་ཡང་གསར་དུ་ཐོབ་བོ། །དེས་ན་སྤྱིར་བཏང་ལ་འདོད་ཚུལ་གཉིས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་ཆེར་མེད་མོད་ཀྱང་འོག་ཏུ། ཆགས་བཅས་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དྲུག །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལུགས་འདིར་ངེས་པར་ཕྱི་མ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་སྒོམ་ལམ་པ་གཞན་ཡང་ཆགས་བཅས་ཡིན་ན་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་བདུན་དང་། ཆགས་བྲལ་ལ་སེམས་ཤེས་བསྣན་པས་བརྒྱད་དེ་སྔ་མ་ལྟར་ལྡན་ནོ། །མི་སློབ་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་ན་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པའི་

དགུ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་དང་། དམིགས་བསལ་ཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་བཅོམ་དབང་པོ་རྣོ་བས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་མ་ཐག་ནས་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཐོབ་པས་དེ་ཤེས་པ་བཅུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་ན་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ།། ༈ མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བརྗོད་པ

@11B དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འོ་ན། གནས་སྐབས་གང་དུ་ཤེས་པ་ཐོབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་བརྗོད་པ་བརྒྱད་དང་། ཤེས་པ་བཅུ་པོ་རང་རང་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་ན་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་མ་འོངས་པའང་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྐྱེས

པ་ན་ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པ་ལས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་དགོངས་པ་ལས་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ན། ས་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་མཐོང་ལམ་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པས

ཁྱབ་པ་ནི་མེད་དེ། དཔེར་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཐོབ་པ་ན། ཉེར་བསྡོགས་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་བཟོད་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པ་ལས།

བསམ་གཏན་ལྷག་མ་ལྔ་པོ་གང་ལ་ཡང་བརྟེན་པའི་མཐོང་ལམ་མ་འོངས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདོད་པ་ཙམ་ལས་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་

མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཐོབ་པ་ན། ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྡོགས་མེད་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟན་པའི་མཐོང་ལམ་གཉིས་མ་འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་
ཆོས་ཅན་ཐོབ་ལ། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཐོབ་སྟེ། དེས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་

འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ལྔ་བུས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་ན་ནི་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ག་ལ་བརྟེན་
པའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་སྟེ། བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ད་ལྟར་བ་དང་། མ་འོངས་པ་གཉིས་ཀ་དང་། ལྷག་མ་

ལྔ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མ་འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ལས་ཆགས་བྲལ་བྱ་ཕྱིར་གང་། །ཐོབ་པ་དེར་ནི་འོག་མའང་ཐོབ། །ཞེས་པའི་རིག་པ་འདིར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
ཡང་། གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པས་གལ་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་

@12A ༄༅། །ཕོའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་ན་ཡང་བསམ་གཏན་ལྷག་མ་ལྔ་ལ་བརྟེན་པའི་མཐོང་ལམ་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པར་འཇོག་དགོས་སམ་སྙམ་ཡང་

གསལ་ཁ་མ་མཐོང་བས་དཔྱད་པར་མཛོད་ཅིག །ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་

ས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ན་ནི་མ་འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཁོན་ཐོབ་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་ལན་དུ་མར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །རང་རང་

གི་རིགས་འདྲ་མ་འོངས་པ་ཐོབ་ཚུལ་དེ་ནི་བཟློད་པ་བརྒྱད་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་འགྲེ་ཞིང་།

རྣམ་པ་ཡང་མཐོང་ལམ་ད་ལྟར་བ་དེ་མི་རྟག་པ་སོགས་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དང་འདྲ་བར་མ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་པར་འདོད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་མཐོང་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་

ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ལ་ནི་ཤེས་པ་རིགས་འདྲ་བ་དང་། མི་འདྲ་བ་དང་། རྣམ་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་མཐོང་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་དོ།། ༈ རྗེས་གསུམ་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཡང་། མཐོང་ལམ་གྱི་ཚེ་ཡང་རིགས་མི་འདྲ་

བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་མ་འོངས་པ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ནི་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་ཤེས་

དང་། ཀུན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་དང་། འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཚེ་རང་རང་གི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་རེ་རེ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ཆོས་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཚེ་ནི་མི་ཐོབ་སྟེ། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི། བདེན་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ཟད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་ན། ཆོས་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཚེ་བདེན་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས་ཟད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་ཤེས་ཤིང་། ཀུན་འབྱུང་མ་སྤངས་ལ། འགོག་པ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཚེ་བདེན་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས་ཟད་པ་སྟེ་རྫོགས་པར་རྟོགས་པས་ན། བདེན་པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་རེ་རེ་ཡང་གསར་དུ་ཐོབ་བོ། །ལམ་རྗེས་ཤེས་ལན་དེ་ལྟར་མི་ཐོབ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་རྟོགས་ཀྱང་ལམ་བདེན་རྟོགས་མི་སྲིད་

@12B པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ནི་བདེན་པ་ཟད་པར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ལམ་ནི་ཟད་པར་སྒོམ་མི་ནུས་ཏེ། ཉན་རང་སངས་རྒྱས་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིགས་མང་ཞིང་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གང་ཟག་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྒོམ་པའང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་བདེན་

པ་དང་པོ་གསུམ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཡང་མཐའ་མེད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་གིས་སྤངས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་པའི་རིགས་མཐའ་དག་ཀྱང་གང་ཟག་གཅིག་གིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གནོད་བྱེད་འཇུག་མོད་

ཀྱང་། གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་འདིར་ནི་དེ་ལྟར་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་དག་ཀྱང་མ་འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ས་ནི་མཐོང་ལམ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་དེའི་རང་ས་དང་འོག་སའི་

ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཐོབ་སྟེ། མཐོང་ལམ་དེ་མི་ལྡོག་ས་མེད་ལ་བརྟེན་ན་འདོད་པ་དང་མི་ལྡོག་ས་མེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་ནས་མཐོང་ལམ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ན་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་སྟེ་ས་བདུན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་སྦྱར་རོ། །ཡང་། དེ་དག

དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞེ་ན། འགོག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གཅིག་པུ་ཡིན་ལ། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་ནི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞིག་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གི་དམིགས་རྣམ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་ཤེས་སོགས་

ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་དེ་དང་དེ་ལ་དམིགས་ཤིང་། རྣམ་པ་ཡང་རང་རང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། མཐོང་ལམ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བྱུང་ཁོ་ན་དང་། འཁོར་དང་བཅས་ན་ནི་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་རྣམས་ཕུང་པོ་བཞི་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་རྣམས་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་རྗེས་སུ་

འབྲང་བས་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་ཅན་ནོ།། ༆ ཆགས་བཅས་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དྲུག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འོ་ན། སྒོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཤེས་པ་ཇི་ཙམ་ཐོབ་ཅེ་ན། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྒོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་

@13A ༄༅། །དང་། ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་ཧེ་དྲུག་གསར་དུ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ཡང་སྤྱང་བྱ་ནི་མཐོང་སྤང་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་གྱི་སྒོམ་སྤང་ལས་གྲོལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ལ། ས་ནི་ཆགས་བཅས་ཡིན་པས་མི་ལྡོག་མེད་ཁོ་ནས་བསྡུས་སོ། །དྲུག་པོ་དེ་ལས་གཞན་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་

བ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་བཞི་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ནི་མེད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྤྱི་ཙམ་ནི་སྔར་ཐོབ་ཟིན་ལ། གསར་དུ་ཐོབ་བྱའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། གོང་དུ་བཅུ་

དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་བདུན་དང་། ལྡན་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལྡན་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན་
ལ། འདིར་ནི་གསར་དུ་ཐོབ་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན་པས་མི་མཚུངས་སོ། །འདོད་པ་ཙམ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་བར་ས་ཅི་རིགས་ལ་

འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པ་ནི་སྔར་གྱི་དྲུག་གི་སྟེང་དུ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་ཤེས་ཟག་མེད་དང་བདུན་གསར་
དུ་ཐོབ་ལ། གཞན་གསུམ་གསར་དུ་མི་ཐོབ་པ་ནི་གོང་དང་མཚུངས་སོ། །ཡང་། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ལས་

གོང་དུ་གྱུར་ཀྱང་། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནི་
ལམ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཤེས་དང་། རྗེས་ཤེས་དང་། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་བདུན་གསར་

དུ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒོམ་ལམ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་། གཞན་དྲུག་མ་འོངས་པར་ཐོབ་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ན་ནི་འདི་
དག་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེན་དགོས་པས་ན་རྗེས་ཤེས་འདོད་པའི་གཉེན་

པོར་མི་རུང་བས་དེ་ད་ལྟར་བ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ལ། དེས་ན་ཆོས་ཤེས་དང་། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་གང་རུང་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ད་ལྟར་བ་དང་། གཞན་ལྔ་མ་འོངས་པ་གསར་དུ་ཐོབ་བོ། །ཕ་རོལ་
སེམས་ཤེས་དང་། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་མི་ཐོབ་པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་གོང་དང་མཚུངས་སོ། །འདི་དག་གསར་དུ་ཐོབ་རྒྱུལ་བཤད་པ་

@13B ན་ཡང་། ལམ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་དགོས་ཀྱི། སྤྱིར་ཤེས་པ་བདུན་པོ་སྔར་ནས་ཐོབ་ཟིན་པས་ཚིག་སྐྱོན་མ་བཟད་ན་ཁས་ལེན་འཛིན་མི་བདེའོ།། ༄
ས་བདུན་ལས་རྒྱལ་མངོན་ཤེས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཡང་། སློབ་པ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་དང་

པོ་གསུམ་སྟེ། ས་བདུན་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལམ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་བདུན་སྔ་མ་ལྟར་ཐོབ་ལ། དེ་ཡང་ཟག་
བཅས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་། གཞན་དྲུག་མ་འོངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་

པའི་སྒོམ་ལམ་ལ་བརྟེན་ན་འགོག་ལམ་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ཁམས་གསུམ་གའི་གཉེན་པོར་རུང་པས་ཆོས་ཤེས་གཉིས་གང་རུང་དང་། བདེན་བཞི་ཤེས་པ་ལས་གང་རུང་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སམ།
ཡང་ན་གོང་མའི་གཉེན་པོ་རྗེས་ཤེས་དང་། བདེན་བཞི་ཤེས་པ་གང་རུང་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ད་ལྟར་བ་དང་།

གཞན་ལྟ་མ་འོངས་པ་ཐོབ་བོ། །ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་གསུམ་ནི་གསར་ཐོབ་མེད་དེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། སློབ་པ་ཞག་མཐོང་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་ན

དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་བདུན་སྔ་མ་ལྟར་གསར་དུ་ཐོབ་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་ན་སྔར་ལྟར་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ད་ལྟར་བ་དང་། སྦྱོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བ་ཐོབ་བོ། །མི་སློབ་པ་ཞིག་མཐོང་ཤེས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ

གནས་ན་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དགུའམ་བརྒྱད་གསར་དུ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ཡང་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་སྔར་བཤད་པ་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་བསྣན་པས་དགུ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་མིན་ན་ཟད་ཤེས་བསྣན་པས་བརྒྱད་ཐོབ་བོ། །རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་ཞིག་མི་གཡོ་བར་དབང་པོ་འཕོ་

བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་ན་ལམ་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཤེས། རྗེས་ཤེས། བདེན་པ་བཞི་ཤེས། ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་བདུན་གསར་དུ་ཐོབ་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་གང་རུང་ཞིག་དང་། བདེན་བཞི་ཤེས་པ་ལས་གཅིག །ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་གསུམ་ད་ལྟར་བ་དང་གཞན་རྣམས་མ

@14A ༄༅། །འོངས་པའོ། །དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཤེས་དང་། མི་སློབ་ཤེས་པ་གསར་ཐོབ་མེད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་འཕགས་པ་
དབང་རྟུལ་དང་སྲིད་རྩེའི་གཉེན་པོར་མི་རུང་ཞིང་། ཕྱི་མ་གཉིས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པས་

བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། སློབ་པ་ཞིག་བསམ་གཏན་སྤེལ་སྒོམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་ན་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཤེས། རྗེས་ཤེས། བདེན་པ་བཞི་ཤེས།
ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་བདུན་གསར་དུ་ཐོབ་ལ། དེ་ཡང་ཟག་མེད་ལ་གནས་པའི་ཚེ་ཆོས་ཤེས་རྗེས་

ཤེས་གང་རུང་ཞིག་དང་། བདེན་བཞི་ཤེས་པ་ལས་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ད་ལྟར་བ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚེ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བའོ།། ༈ གོང་མའི་གྲོལ་བའི་ལམ་བརྒྱད་ལ་འང་། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སློབ་པ་ཞིག་སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་དང་པོ་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱད་པོ་གང་ལ་གནས་

ན་ཡང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཤེས། རྗེས་ཤེས། བདེན་པ་བཞི་ཤེས། སེམས་ཤེས་ཟག་མེད་དང་བདུན་གསར་དུ་ཐོབ་ལ། དེ་ལ་ཡང་ད་ལྟར་བ་ནི་སྔར་བཤད་པ་
ལྟར་གྱི་ཟག་མེད་གང་རུང་གཉིས་སོ། །འདི་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གསར་ཐོབ་མེད་དེ་སྲིད་རྩེའི་གཉེན་པོར་མི་རུང་

བའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་པ་ཡིན་པས་ལྷག་མ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་མི་ཐོབ་བོ། །སློབ་པ་དབང་རྟུལ་ཞིག་དབང་རྣོན་དུ་འཕོ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པ་ལ། ཆགས་བཅས་ཡིན་ན་དེའི་ངོ་བོར་
གྱུར་པའི་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས། བདེན་བཞི་ཤེས་པ་སྔ་དྲུག་དང་། ཆགས་བྲལ་ཡིན་ན་སེམས་ཤེས་ཟག་མེད་དང་བདུན་

གསར་དུ་ཐོབ་ལ། ཟག་མེད་ད་ལྟར་བ་གཉིས་ནི་གོང་དང་མཚུངས་སོ། །གཞན་དག་ཁ་ཅིག །འདི་ནི་མཐོང་ལམ་དང་འདྲ་བས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་
གསར་ཐོབ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་རང་ལུགས་སུ་ནི་མི་འདོད་དོ། །ཡང་། སློབ་པ་དབང་པོ་སྦྱོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་

ཆགས་བཅས་ཆགས་བྲལ་གཉིས་ཀས་ལམ་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཤེས། རྗེས་ཤེས། བདེན་བཞི་ཤེས་པ་དང་དྲུག་པོ་ན་གསར་དུ་ཐོབ་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གསར་ཐོབ་མེད་དེ་མཐོང་
ལམ་བཟོད་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་སློབ་པ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་གཞན་གསུམ་

@14B ཡང་མི་ཐོབ་བོ། །དེ་བཞིན་སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་པོ་གང་གི་ཚེ་ནའང་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཐོབ་ཀྱི། ལྷག་མ་བཞི་མི་
ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ལ་གནས

པ་ནི་དབང་རྟུལ་ཡིན་ན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་དགུ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་བཅུ་
གསར་དུ་ཐོབ་བོ། །མི་སློབ་པ་དབང་རྟུལ་མི་གཡོ་བར་དབང་པོ་འཕོ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མཐའ་མ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་

དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་བཅུ་ཀ་གསར་དུ་ཐོབ་བོ། །འདི་དག་ལ་ནི་སྡུག་ཀུན་ཤེས་པ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་དང་། རྫེས་ཤེས། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་སྟེ་གསུམ་
ད་ལྟར་བ་དང་། གཞན་རྣམས་མ་འོངས་པ་ཐོབ་བོ།། ༢ ཆཤད་པའི་ལྷག་མ་ལ་བརྒྱད་ཐོབ། །ཅེས་པའི་

སྐབས་སུ། སྔར་བཤད་པའི་ལྷག་མ་ལ། སློབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་བར་ས་
བདུན་པོ་སོ་སོ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། མངོན་ཤེས་དང་། སྤྱིལ་སྒོམ་དང་།

མི་གཡོ་བར་དབང་པོ་འཕོ་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་པོ་བརྒྱད་དང་། འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྦྱོར་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་རྣམས་ལ་ནི་ཟད་པ་
དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ། ལམ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་བརྒྱད་མ་འོངས་པ

གསར་དུ་ཐོབ་ལ། བརྒྱད་པོ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་ན་ཟག་མེད་གཉིས་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཡང་ཐོབ་བོ། །རིག་པ་འདིས་སྟར་གོང་དུ་ལམ་དེ་དང་དེའི་ཚེ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ད་ལྟར་བ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ད་ལྟར་

བར་མ་ཟད་མ་འོངས་པ་ཡང་ཐོབ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མི་སློབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མངོན་ཤེས་དང་། སྤྱིལ་སྒོམ་དང་། མི་གཡོ་བར་དབང་པོ་འཕོ་བ་སོགས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་དུས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་ན་སེམས་ཤེས་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ལམ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་

@15A ༄༅། །བའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་རེ་གསར་དུ་ཐོབ་ལ། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་སེམས་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་དགུ་ཐོབ་བོ། །ཡང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་སྦྱོར་བ་དང་། རྣམ་གྲོལ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནི་དུས་ཀྱི་རྣམ་

གྲོལ་ཡིན་ན་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་དགུ་དང་། མི་གཡོ་བས་བཅུ་ཐོབ་བོ། །ལྷའི་མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པ་མེད་དོ། །འོ་ན། མངོན་ཤེས་སྤྲུལ་པ་མ་གཏོགས་པ། །ཞེས་མིག་རྣའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ལ་ཐོབ་པ་

སྔར་སྐྱེས་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱོར་བའི་སྟོབས་ཤུགས་དྲག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་སྣུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཙམ་ལ་མ་འོངས་པའང་ཡོད་པས་དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་ནི་སྦྱིར་བཏང་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པས་ན་མི་འགལ་ལོ། །

དེས་ན་མིག་རྣའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ལ་མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་སྔར་སྐྱེས་ཡོད་པར་ཐལ། མངོན་ཤེས་སྤྲུལ་པ་མ་གཏོགས་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དམིགས་བསལ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་འཕགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ནི་འདོད་པ་

དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མཐའ་མ་རྣམས་ལ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་

དང་། བཞི་པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྡུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་། མ་འོངས་པ་གཉིས་ཀ་དང་།

ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་མ་འོངས་པ་ཐོབ་བོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིས་བསྡུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་སེམས་ཤེས་གསར་ཐོབ་མེད་དེ། སེམས་ཤེས་གཟུགས་མེད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་

མེད་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དེ་དག་གི་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། རྩེ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་སོགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། ཚད་མེད་དང་།

རྣམ་ཐར་དང་པོ་གསུམ་དང་ཟིལ་མནོན་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་

@15B ལམ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་དག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་(GNYSI)་ཀ་གསར་དུ་ཐོབ་ལ། ཡང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་སྟོད་མ་གསུམ་

ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་པོ་བརྒྱད་དང་། དེ་དག་གི་སྦྱོར་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཁྱད་

པར་ཅན་གྱི་ལམ་དང་། མངོན་ཤེས་གསུམ་དང་ཚད་མེད་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་དེ་དག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་

པའི་སེམས་ཤེས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མེད་དེ། ས་སྟོད་མ་སྟོད་མར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་དགུ་པ་མ་ཐོབ་པར་ས་

ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དངོས་གཞི་མི་ཐོབ་ལ། ས་དེའི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པར་ས་དེའི་སེམས་ཤེས་ཀྱང་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་སྦྱོར་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆེ་གསར་དུ་ཐོབ་རྒྱུའི་སེམས་ཤེས་

མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ལ་ཡང་སེམས་ཤེས་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་ལམ་ངེས་འབྱེད་ཆ་

མཐུན་གྱི་དངོས་གཞི་རྣམས་ལ་ཡང་སེམས་ཤེས་མེད་དེ། དེ་དག་མཐོང་ལམ་གྱི་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །འོ་ན། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གང་གིས་ས་ཇི་ཙམ་གྱི་ཤེས་པ་ཐོབ་ཅེ་ན། ཟག་བཅས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ན་རྣམ་གྲོལ་དགུ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་དང་དངོས་གཞིས་བསྡུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པ་ནས། ཅི་ཡང་མེད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་སྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ན་རྣམ་གྲོལ་དགུ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྲིད་རྩེའི་ཉེར་བསྡོགས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ཀའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་སྦྱར་རོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། ༓ གང་ལས་ཆགས་བྲལ་བྱ་ཕྱིར་གང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྟོར་གནས་གཉིས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་སློབ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ན། དེ་དང་རིགས་འདྲ་བའི་བློ་འོ་སམ་༓ བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་དང་དངོས་གཞི་དང་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སློབ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་ཅིང་།

@16A ༄༅། །རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པའི་ཆོ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཟག་མེད་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་བར་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཟག་མེད་ཐོབ་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་མེད་ལ་ཡང་

རིགས་འགྲེའོ།། ༈ ཟད་པ་ཤེས་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གང་གིས་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆོ་ནི་ཟག་མེད་དུ་མ་ཟད། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་སྡུག་པ་དང་དབུགས་རྔུབ་དྲན་པ་དང་། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང་། ཚད་མེད་དང་། རྣམ་ཐར་ཟིལ་གནོན་དང་ཟད་པར་ལ་

སོགས་པ་སྤང་སྦྱོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་དུ་མ་ཞིག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གསར་དུ་འོངས་པ་ཐོབ་བོ། །དེ་ཡང་འདོད་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཀྱི་ས་འགའ་ཞིག་ཙམ་གྱིས་བསྡུས་པ་

ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཟད་པ་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དག་ལས་འགའ་ཞིག་ནི་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་ནས་ཐོབ་ཅིང་། གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ཤེས་པ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་ཕལ་ཆེར་ཐོབ་ཟིན་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་དག་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོབས་སམ་སྦྱོར་བས་སྒྲུབ་པ་རྣམས་དེའི་གོང་ནས་ཐོབ་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དེ་དག་སྦྱོར་བས་སྒྲུབ་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱུར་པ་དག་སྦྱོར་བ་འབད་རྩོལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ཡོད་པས་མི་མཚུངས་སོ། །

ས་ཀུན་གྱིས་བསྡུས་པ་ཐོབ་ཚུལ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ཅར་གྱིས་བསྡུས་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱིས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱིས་གཟུགས་མེད་ཁོ་ནས་བསྡུས་པ་ཐོབ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ས་སོ་སོའི་རྟེན་

གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཏེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ས་འཕོས་པས་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ།། ༈ སྟོན་རྐྱེན་མི་ཐོབ་བོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྔར་རྐྱེན་ཟིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་ཀྱང་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཐ་སྙད་མི་ཐོབ་པ་མ་ཟད། སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ཐོབ་མ་ཐོབ་དཔྱོད་

@16B པའི་གཞི་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལས། སྔར་རྐྱེན་ཟིན་པ་མཐའ་དག་གི་ཐོབ་པ་བཏང་བའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་པས་གོ་བ་མ་ནོར་བ་གལ་ཆེའོ།། ༈ རྐྱེད་དང་བསྐྱེན་ཅེས་བྱ་བ་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཐོབ་པ་ལ་སྒྲུས་བརྗོད་རིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། རྐྱེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། བསྐྱེན་པ་ཐོབ་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཐོབ་པ

དང་། ཐག་བསྲིང་བ་ཐོབ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། དགེ་བ་ཟག་བཅས་གང་ཞིག་སྔར་མ་རྙེད་པ་ལས་གསར་དུ་རྙེད་པ་ནི་རྙེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་བསྙེན་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་ད་ལྟར་བའི་ཆོས་ལ་ནི་རྙེད་པ་དང་བསྙེན་པ་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀ་

ཡོད་ལ། མ་འོངས་པ་ལ་ནི་རྙེད་ཐོབ་ཁོ་ན་དང་། འདས་པ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །གཉེན་པོ་ཐོབ་པ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ཐག་བསྲིང་བ་ཐོབ་པ་ནི་དེ་དག་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་ནི་དེ་

དག་གི་གཉེན་པོ་དང་སྤངས་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཆོས་དེ་དང་དེའི་ཐོབ་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ད་ལྟར་བ་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་ནི་ཐོབ་པ་བཞི་ཆར་ཡོད་ལ། ཟག་མེད་ལ་ནི་དང་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་ཕྱི་མ་གཉིས་མེད་དེ། ཟག་མེད་ལ་གཉེན་པོ་དང་

ཐག་བསྲིང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ནི་གཉེན་པོ་དང་ཐག་བསྲིང་བ་གཉིས་ཆར་ཡོད་པ་མ་ཟད། འགའ་ཞིག་ལ་ནི་རྙེད་པ་དང་བསྙེན་པ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐོབ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཡོད་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དང་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཁོན་

རེ། འདས་པ་ལ་རྐྱེན་ཐོབ་མེད་པར་ཆཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྔར་མ་རྐྱེན་པ་ལས་གསར་དུ་རྐྱེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསར་དུ་རྐྱེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ།
འདས་པ་གསར་དུ་རྐྱེན་པ་ཡོད་ན་སྔར་མ་རྐྱེན་པ་ལས་གསར་དུ་རྐྱེན་པ་ཡོད་དགོས་པས་དེ་ལ་འདས་པའི་དོན་མ་ཚང་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དེ་འདས་པའི་ངོ་བོར་འཕོ་བ་ལ་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་གང་རུང་ཞིག་རྐྱེན་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་སྔར་མ་རྐྱེན་པ་ལས་གསར་དུ་རྐྱེན་རྒྱུ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་འདས་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ།
@17A ༄༅། །མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ལ་རྐྱེན་ཐོབ་དང་བསྐྱེན་ཐོབ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། མ་འོངས་པ་ལ་རྐྱེན་པ་ཐོབ་པ་ཁོ་ན་དང་། འདས་པ་ལ་ནི་
དེ་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཐོབ་ཟིན་ཡང་དང་ཡང་དུ་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་བསྐྱེན་ཐོབ་ཡིན་པར་ཐལ། འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། བསྐྱེན་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བ་འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་ཟིན་ཡང་དང་ཡང་དུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཐོབ་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་འཇུག

ལྟ་བུ་ཞིག་སྔར་ཐོབ་ཟིན་ནས་ཕྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་འཇུག་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནམ་མངོན་དུ་བྱེད་རེས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་དེའི་ཐོབ་པ་ནི་བསྟེན་ཐོབ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར། ཕྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་རེས་ཀྱིས་སྔར་ཐོབ་ཟིན་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་ན། ཐོབ་ཟིན་སླར་ཡང་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ་ཡང་ཐག་ཉེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ༈ སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་མ་འདྲེས་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐུན་མོང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཟད་པ་མཁྱེན་པ་བཅོམ་པའི་ཆོ་ཉན་ཐོས་སོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་བཅོམ་སོ། །དེ་ལ་སྟོབས་བཅུ་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། ལས་དང་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་ཐར་སོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། ལམ་མཐའ་དག་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྟོབས།

འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་བཅུའོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཤེས་པ་ཇི་ཙམ་ཞེ་ན། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ལ་ནི་ཤེས་པ་བཅུ་
པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྟོབས་འདིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་ནི་སྔར་གོང་དུ་བཤད་པའི་

@17B ཆོས་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་ལ། དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་པའི་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས་དང་། ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས།
འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་སྟེ་ལྔ་དང་། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས་

གཉིས་དང་། ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་གཉིས། འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་སྟེ་བདུན། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་སོ་སོའི་ཡུལ་དུ་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས་
གཉིས་ཏེ་དྲུག་རེ། འགོག་པ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་ཁོ་ན་དང་། ལམ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་

ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། འདུས་བྱས་ཟག་མེད་བཅས་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་གསུམ། ཟད་པ་དང་མི་
སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་འདུས་མ་བྱས་ལུང་མ་བསྟན་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་དགུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་དག་ཀྱང་བྱེ་བྲག

སྨྲ་བས་སྦྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འདོད་ཀྱང་། མཁྱེན་པའི་བྱེ་བྲག་རེ་རེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་མཁྱེན་པར་བསམས་ནས་མཁྱེན་པ་འདི་དང་འདིའི་ཡུལ་དུ་
ཆོས་འདི་དང་འདི་འགྱུར་ཞེས་ཚད་དང་རིས་སུ་ཕྱེ་བར་སྣང་ཞིང་། དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་འདོད་ཚུལ་གྱིས་གཞལ་ན་མི་འཐད་པ་མ་

ཟད། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་གཞིར་བཞག་ན་ཡང་ཁས་ལེན་ནང་ཕན་ཚུན་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་
ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རིམ་པ་བཞིན་འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་དང་། ཟག་མེད་འདུས་བྱས་

དང་། མཚུངས་ལྡན་རྣམས་མ་གཏོགས་མི་འབྱུང་ན། འོ་ན། དེ་དག་གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གིས་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་ཚུལ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རིགས་པ་དོན་མཐུན་གྱི་ལན་འདེབས་དཀའ་ཡང་། རྩོད་པའི་ཚེ་གནས་སྐབས་ཁས་ལེན་འཛིན་

མཚམས་ལྟ་བུ་འདི་ལྟར་སྨྲ་སྟེ། དཔེར་ན། དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འགོག་པ་ཤེས་པ་ལ་མཚོན་ན། དེས་རང་གི་སྤང་བྱ་ཟག་བཅས་སྤངས་པ་ལས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གནས་དང་། རང་
གི་སྤང་བྱ་མ་སྤངས་པ་ལས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གནས་མ་ཡིན་པར་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་འདྲའི་

@18A ༄༅། །གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགོག་པ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། འོ་ན། རང་གི་སྣང་བྱ་ཟག་བཅས་སྣངས་པ་ལས། འགོག

པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འགོག་པ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སླ། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་འགོག་པ་ཤེས་པ་དེས་རང་གི་སྣང་བྱ་ཟག་བཅས་སྣངས་པ་ལས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གནས་

ཡིན་པར་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལམ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་གང་རུང་ལ་ལམ་བདེན་གྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་གང་རུང་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་པར་ཐལ་

བ་སོགས་འཕེན་ན་གྲུབ་མཐའི་ཁས་ལེན་ཡིན་པས་འདོད་ལན་འདེབས་དགོས་པ་འདྲའོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ། གནས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་མ་ཡིན་པ་མི་མཁྱེན། གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་མི་

མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམས། །རྫས་རེ་རེ་ཞིག་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གནས་དང་གནས་མིན་
མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་རེ་རེ་ནས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དེ།

གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། གནས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་རེ་རེ་ནས་སྟོབས་བཅུ་པོ་གང་ཡང་མ་
ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། དབང་པོ་མཆོག་དང་

མཆོག་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། ལམ་མཐའ་དག་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་
རྣམས་རེ་རེ་ནས་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ་བས། དེ་ལྟར་ན་སྟོབས་བཅུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། སྟོབས་གསུམ་པ་བརྒྱད་པ་བཅུ་

@18B པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གནས་དང་གནས་མ་
ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་བཞིན་དུ་

འོག་ནས་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཚུལ་འདི་ལྟར་དུ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་རེ་རེ་ནས་འགོད་པ་ཡི་གེས་འཇིགས་ནས་མ་བཀོད་དེ་རིག་པ་འདི་དག་གིས་རྗེས་སུ་དཔགས་

ཏེ་དཔྱོད་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ནས་དཀྱུས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་

སྨིན་སྣ་ཚོགས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ལ་ནི་འགོག་ལམ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པའི་བརྒྱད་ཡོད་དེ། འགོག་ལམ་ཤེས་པ་གཉིས་ནི་ཟག་མེད་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ཤིང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་

རྣམ་སྨིན་ལ་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་ཐར་སོགས་མཁྱེན་པ་དང་།

དད་སོགས་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་དང་། ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་རྣམས་ལ་ནི་འགོག་པ་ཤེས་པ་

མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་དེ། འདི་དག་འདུས་བྱས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་རུང་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །འདིར་དབང་པོ་དང་མོས་པ་ནི་སེམས་བྱུང་ཡིན་ལ། ཁམས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་གོམས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁྱད་པར་བ་ལ་འདོད་

དོ། །ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལམ་ལ་ནི་ལམ་བདེན་གྱིས་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དེ་ནི་དམྱལ་བ་ནས་མྱ

ངན་ལས་འདས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ལ་ལམ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུའམ་ལམ་འབའ་ཞིག་མཁྱེན་པ་ལ་འདོད་ན་ནི་འགོག་པ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པའི་དགུ་ཡིན་ལ། ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་མཁྱེན་པ་ལ་འདོད་ན་ནི་འགོག་པ་ཡང་ལམ་གྱི་བྲལ་འབྲས་ཡིན་པས་ཤེས་པ་

བཅུ་ཀ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས་གང་དུ་འདོད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་འདྲའོ། །སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་ནི་རང་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་དྲན་པ་ཡིན་ལ། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ་ནི་མ་འོངས་

@19A ༄༅། །པའི་སྲིད་པ་མཁྱེན་པ་སྟེ། འདི་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ལས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་མ་ཞུགས་པས་བདེན་པ་ལ་མི་དམིགས་པར་འདོད་དོ། །ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པ་ཞེས་པ་ཡང་ཟག་པ་ཟད་པ་འགོག་བདེན་འབའ་ཞིག་མཁྱེན་པ་ལ་འདོད་

ན་ནི། ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས། འགོག་པ་ཤེས་པ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་དྲུག་ལས་མི་འབྱུང་ལ། ཡང་ཟག་པ་ཟད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ལ་འདོད་ན་ནི་དེའི་རྒྱུད་ལ་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་ཤེས་པ་བཅུ་ཀ་ཡོད་དེ་འདི་ཡང་འདམ་ཁ་ཅན་ནོ། །འོ་ན།

བྲེ་སྣལྡའི་རང་ལུགས་ལ་སྟོབས་བཅུ་པོ་ནང་ཕན་ཚུན་འགལ་ལམ་མི་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་བ་འདྲ་སྟེ། ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ལས་དང་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གཉིས་མི་འགལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོའི་ཁོངས་སུ་ཕྱི་མ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་སོ་སོར་

དབྱེ་བ་དོན་མེད་དོ། །ཞེ་ན། ནང་གསེས་སུ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་འབའ་ཞིག་ཙམ་མཁྱེན་པའི་ཆ་ནས་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་བའི་སྟོབས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོས་

འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་ལ། ཕྱི་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་ཐར་སོགས་མཁྱེན་པ་དང་། ལམ་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་འགལ་ཞིང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མིན་མཁྱེན་པ་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་རྣམས་ཀྱང་

ནང་ཕན་ཚུན་མི་འགལ་བ་འདྲ་ཡང་རེ་རེ་ནས་མ་བཀོད་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡང་མ་ཡིན་པས་བློ་གྲོས་ཞིབ་མོས་དཔྱོད་ཤེས་བར་བྱའོ།། ༈ སྟོན་གནས་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བའི་སྟོབས། །བསམ་གཏན་དག་ན་ལྷག་མ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འོ་ན། སྟོབས་དེ་དག་ས་གང་ལ་བརྟེན་ཞེ་ན།

སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གཉིས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་གང་རུང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། སྟོབས་ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་ཉེར་བསྡོགས་ཕྱི་མ་བདུན་མ་གཏོགས་པའི་ཟག་མེད་ས་དགུ་ལ་ཅི་རིགས་སུ་བརྟེན་པ་ཡོད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པས་བསྡུས་པ་རྣམས @19B ལ་ནི་ས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་བརྟེན་པ་ཡིད་མོད། འོན་ཀྱང་འདི་དག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་ཐལ་ཆེ་བ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ལུས་རྟེན་ཡང་གླིང་གཞན་དང་ཁམས་གཞན་དང་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་ཞིང་། བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་ཛམྦུ་གླིང་གི་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་བར་འདོད་དོ།། ༈ འདིའི་སྟོབས་གང་ཕྱིར་ཐོགས་མི་མངའ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། འོ་ན། ཤེས་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཉན་རང་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོབས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉན་རང་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་ཙམ་ཤེས་པ་ཡོད་ཀྱང་མཐའ་དག་མི་ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་མི་ཐོབ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པར་སྦྱོང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་དོན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡུག་ཀུན་མཁྱེན་པས་འགོག་ལམ་མི་མཁྱེན་པ་དང་།

འགོག་པ་ཤེས་པས་ལམ་མི་མཁྱེན་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པས་འགོག་པ་མི་མཁྱེན་པ་དང་། འགོག་ལམ་ཤེས་པས་སྡུག་ཀུན་མི་མཁྱེན་པ་དང་། སེམས་ལ་དམིགས་པས་སེམས་བྱུང་མི་འཛིན་པ་དང་། སེམས་བྱུང་ལ་དམིགས་པས་སེམས་མི་འཛིན་པ་དང་། ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པས་ཟག་མེད་མི་འཛིན་པ་སོགས་ཡུལ་

སོ་སོ་ལ་ཐོགས་པ་ཤ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་དོན་སྦྱོར་བ་འབད་རྩོལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་མཁྱེན་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལས་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་མི་ཐོགས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡུལ་སོ་སོ་

ལ་མི་ཐོགས་པར་འདོད་ན། འོ་ན། གོང་དུ་སྦྱོངས་བཅུ་པོ་སོ་སོ་ལ་ཤེས་པ་ཇི་ཙམ་འབྱུང་དང་། ཤེས་པ་སོ་སོའི་ཡུལ་དུ་ཆོས་བཅུ་ལས་འདི་འགྱུར་དང་འདི་མི་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་དང་

འགལ་བར་འགྱུར་ལ། གནས་དང་པོར་ཡུལ་ཐོགས་དང་དམིགས་ཐོགས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་རྣམས་དང་

@20A ༄༅། །ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་སྒྲིབ་ཙམ་པ་དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱེ་བྲག་རེ་རེ་ནས་ཕྱེ་ན་ཤེས་བྱ་
དེ་དང་དེ་ལ་ཐོགས་པ་ཤ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སླ་དགོས་པ་ནི་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་ཡིན་ཀྱང་གནས་
སྐབས་གྲུབ་མཐའི་རང་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་ལས་འོས་མེད་དོ།། ༈ སྐུ་ལ་སྲིད་མེད་བུ་ཡི་སྟོབས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྟོབས་ཐོགས་པ་མི་མངའ་ན་
སྐུའི་སྟོབས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྐུ་ལ་ནི་སྲིད་མེད་ཀྱི་བུའི་སྟོབས་མངའོ། །སྲིད་མེད་ཀྱི་བུ་ཞེས་པ་ནི་སྟོབས་ཆེས་ཆེ་བའི་
རབ་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ་ལས་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། དེ་ལ་སྲིད་མེད་ཀྱི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོབས་ཀྱི་མིང་སྟེ། དཔེར་ན།
གྲངས་ཀྱི་གནས་གཞན་དྲུག་ཅུ་པ་ལ་གྲངས་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྲིད་མེད་ཀྱི་བུའི་
སྟོབས་ཀྱི་ཚད་ཇི་ཙམ་ཞེ་ན། གླང་པོ་ཆེ་ཕལ་བ་དང་། སྤོས་ཀྱི་གླང་པོ་ཆེ་དང་། ཚན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་། རབ་གནོན་དང་། ཡན་ལག་མཆོག་དང་། སྟོབས་མཆོག་དང་། སྲིད་མེད་ཀྱི་བུ་སྟེ་བདུན་
པོ་དེ་དག་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བཅུ་འགྱུར་གྱིས་ལྷག་པའི་སྟོབས་ཕྱི་མ་ནི་སྲིད་མེད་ཀྱི་བུའི་སྟོབས་སོ། །

སློབ་དཔོན་འགའ་ཞིག་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་རྡུལ་པའི་ཚོགས་རེ་རེ་ནའང་སྲིད་མེད་ཀྱི་བུའི་སྟོབས་མངའ་ཞེས་འདོད་ལ། གཞན་དག་ནི་ཐུགས་ཀྱི་སྟོབས་མཐའ་ཡས་པ་བཞིན་སྐུའི་སྟོབས་
ཀྱང་མཐའ་ཡས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཐུགས་ཀྱི་སྟོབས་ཇི་ལྟར་བཟོད་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

དོན་ལ་གནས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་སྟོབས་ལ་ཡང་ཚད་བཟུང་དུ་མེད་མོད་ཀྱང་། སྐུའི་སྟོབས་ལ་ཚད་བཟུང་དུ་ཡོད་བར་སྨྲ་བ་ཡང་གྲུབ་མཐའི་འདོད་རྒྱུལ་ལོ། །སྐུའི་སྟོབས་དེའི་ངོ་བོ་ནི་
རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞེད་དོ།། ༈ མི་འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མི་འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་

བཞི་སྟེ། རང་དོན་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་དོན་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་དང་། གཞན་དོན་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སུ་དམ་བཅས་
པ་དང་། གཞན་དོན་ངེས་འབྱུང་གི་ལམ་དུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་བཞིའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་ཆོས་ཐམས་

@20B ཅད་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་ཞེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་སུས་ཀྱང་ཆོས་བཞིན་དུ་རྒོལ་བ་མེད་པས་མི་འཇིགས་པ་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་ཟག་པ་ཀུན་ཟད་པའམ་སྤངས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་འདོད་

ཆགས་ལ་སོགས་པ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། ལམ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལ་ལུས་ཀྱང་ཀློལ་དུ་མེད་པས་ན་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཆ་ནས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་
བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་མི་འཇིགས་པ་དང་པོ་ལ་ནི་སྟོབས་དང་པོ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་བཅུ་ཀ་དང་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
བསྡུས་པ་ཡོད་ལ། གཉིས་པ་ནི། སྟོབས་བཅུ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དྲུག་གམ་བཅུ་དང་། ས་བཅུ་གཅིག་གིས་བསྡུས་པ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྟོབས་གཉིས་
པ་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པ་བཞིན་དུ་འགོག་ལམ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་དང་། ས་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། སྟོབས་བདུན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དགུའམ་བཅུ་དང་། ས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡོད་དོ། །འོ་ན། མི་འཇིགས་
པ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས། མི་འཇིགས་པ་ནི་ཤེས་པ་དེ་དང་དེ་དག
ཉིད་དུ་འདོད་ལ། སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་མི་འཇིགས་པ་ནི་ཤེས་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འཇིགས་པའམ་མི་སྐྲག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་
ཡང་འབྲས་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་ནས་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་མི་འཇིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བཞེད་ལ། གང་ལྟར་ཡང་

སྐབས་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མི་འཇིགས་པ་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དགོས་སོ། །འོ་ན། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དེ་དག་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མི་འགལ་བ་མ་ཟད། སྟོབས་དང་པོ་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་པོ་དང་། སྟོབས་བཅུ་པ་དང་མི་འཇིགས་པ་གཉིས་པ་སོགས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་དགོས་ཏེ། ཤེས་པ་

དེ་དང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འཇིགས་པ་བརྙེས་པའི་ཆ་ནས་མིང་ཡོགས་སུ་བཏགས་པ་ལས། དོན་ལ་སྟོབས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་ཏེ་དཔྱད་ན་ཤེས་སོ།། ༈ དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བདག་ཉིད་གསུམ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག

@21A ༄༅། །གསུམ་བཤད་པ་ནི། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གང་རུང་གི་བདག་ཉིད་དམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་སོགས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ན། དེ་དག་གིས་གུས་པས་ཉན་པ་དང་། སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་ན། དགྱེས་པ་དང་ཡིད་བདེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། ཉན་པ་དང་སེམས་གཏོད་པར་མི་བྱེད་ན་ཡང་མི་དགྱེས་པ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་། འགའ་ཞིག་གིས་ཉན་པར་དང་འགའ་ཞིག་གིས་ཉན་པར་མི་བྱེད་ན་ཡང་དགྱེས་པ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་གཉིས་ཀར་མི་འགྱུར་བར་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞུགས་པའི་ཆ་ནས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གསུམ་དུ

བཞག་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདོད་དོ།། ༈ ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཀུན་རྫོབ་བློ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ཏུ་སུ་ནི་དེར། སུ་ནི་རྒུད། སུ་ནི་མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་བྱ།

སུ་ནི་སྨིན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚོན་གྱིས་བཀྲོལ་བར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ཅི་རིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གཟིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ཡང་གཏི་མུག་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་

བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོས་འགྲུབ་པ་དང་། རྣམ་པ་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ཆར་ལ་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཅན་དུ་དྲན་པ་མཉམ་པ་ཉིད་

དུ་འཇུག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་བས་ཆེ་བ་གཞན་མེད་པས་ན་ཆེས་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༈ ཐ་དད་བྱ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ། འོ་ན་སྙིང་རྗེ་ཙམ་པོ་བ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཁྱད་པར་རམ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་ཚུལ་བརྒྱད་ཡོད་

དེ། སྙིང་རྗེ་ཙམ་པོ་བ་དེ་ནི་ཞི་སྡང་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཕོན་ནའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། དམིགས་པ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ཕོན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ས་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གམ་བཞི་ཆར་ན་ཡོད་པ་དང་། ཉན་རང་དང་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། འདོད་པ་ལས་འདོད་

@21B ཆགས་དང་བྲལ་པ་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་ནི་སྙིང་རྗེ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པ་ལས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོབ་པ་དང་། ཡུལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཅན་ཕོན་ལ་སྐྱེ་བ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བར་སྙིང་རྗེ་བ་མ་ཡིན་ལ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་གཏི་མུག་མེད་པའི་

ངོ་བོ་ཉིད་དང་། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་དགོས་པས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་པ་ཕོན་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཕོན་ནའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་། སྲིད་རྩེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་

བྲལ་བས་ཐོབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་སྐྱོབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བར་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ལུགས་འདིར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་དེ་འདྲའི་སྙིང་རྗེ་ཙམ་པོ་བ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་འདྲའི་སྙིང་རྗེ་

ཙམ་པོ་བ་དེ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བྱང་སེམས་དང་དེའི་རིགས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་དེ་འདྲའི་སྙིང་རྗེ་ཙམ་པོ་བ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།

སངས་འཕགས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་མེད་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་པར་འདོད་པའམ། ཡོད་ཀྱང་མངོན་དུ་གྱུར་མི་སྲིད་པར་འདོད་དགོས་ན་ཚིག་ཏུ་མི་མཛེས་པར་མ་ཟད་དོན་ལ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་

ཀྱིས་མཛད་པའི་གཙོ་བོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ལས་བཏོན་ཏེ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་བཞེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་གཟིགས་པའི་ཚེ་སྙིང་རྗེ་གཏན་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་རང་སྟེ་

སུ་ཞིག་གིས་སྨྲ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་རིགས་ཅན་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་ན། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

@22A ༄༅། །སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོ་བ་ཕྱིར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་ཀྱང་།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་པར་འདོད་དགོས་པ་དང་། སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱར་མི་རུང་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གཏན་ནས་སྐྱེ་མི་རིགས་པ་དང་། བྱམས་སོགས་ཚད་
མེད་བཞིའི་ནང་ནས་སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་དེ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་མི་འོས་པ་དུ་མ་ཞིག་སྨྲ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
ཡོད་པར་ཐལ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དམྱལ་བའི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་གྱེད་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ཚེ་གྲོགས་

ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གསར་དུ་སྐྱེས། དེ་ནས་སྐུ་ཚེ་འཕོས་ནས་ལྷར་སྐྱེ་བ་བཞེས། དེ་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་རྫ་མཁན་གྱི་ཁྱེའུ་སྣང་བྱེད་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ཚེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤཱཀྱ་
ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གྲུབ་མཐའི་རང་ལུགས་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་དམྱལ་བའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་གྱིས་ཉེར་ལན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་བསྟན་པའི་ཡིག་ཆ་གཞན་དག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་
འདིར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེར་མཚོན་ཚོག

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་ཐ་དད་འབྱེད་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
འདྲའི་སྙིང་རྗེ་ཙམ་པོ་བ་དེ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བྲལ་འདོད་ཙམ་གྱི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པ་

གང་ཞིག །བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་ལས་སྐྱོབ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་ནི་སྙིང་རྗེ་བ་འབའ་ཞིག

@22B ཏུ་ཟད་ཀྱི་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོབ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སྙིང་རྗེ་ཙམ་པོ་བ་དེ་ནི་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་
དགོས་པ་དང་། ས་ཡང་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གི་བསྡུས་པ་སོགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་

བྲལ་བའི་སྲིད་པ་མཐའ་མའི་བྱང་སེམས་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་ལ་ནི་ངེས་པར་ཡོད་པས་དེ་དང་དེའི་རྒྱུན་སྔ་མར་གྱུར་པའི་དམྱལ་བའི་བརྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་
ནི་ངེས་པར་འདོད་པའི་ས་པ་ཁོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་སངས་འཕགས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་

དངོས་ཡིན་པས་དེའི་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་ཀ་ཚང་ཞིང་། བྱང་སེམས་དང་དེའི་རིགས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ངོ་བོ་དམིགས་རྣམ་འབྱེད་ལས་སོགས་ཕལ་ཆེར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་རྗེས་
སུ་མཐུན་གྱི། སྙིང་རྗེ་ཙམ་པོ་བ་དེ་དང་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེའི་

རྟེན་དང་ས་དང་ཐོབ་ཚུལ་གསུམ་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། རྟེན་ནི་དམྱལ་བ་པ་སོགས་སོ་སྐྱེ་ཆགས་བཅས་པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་ནི་འདོད་པ་དང་
བསམ་གཏན་ས་དྲུག་སྟེ་ས་བདུན་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོབ་ཚུལ་ཀྱང་རྟེན་དང་ས་ལ་དཔགས་ནས་ཤེས་སླ་བའི་

ཕྱིར། བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཆེན་པོའི་སྒྲར་བརྗོད་ཅེ་ན། ངོ་བོ་གཏི་མུག་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དང་།
རྣམ་པ་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ཆར་ལ་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་འཛིན་པའི་

ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དམ། ཞེ་ན་མེད་དེ། སྔར་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་བས་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། ངོད་ནས་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་སྔན་ཐོག་གཅིག་ལ་བགྲོད་དགོས་

པས་བར་དེར་སྙིང་རྗེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་མེད་ཅེས་བྱའོ། །འདི་དག་གང་གིས་བསྟན་ན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཀུན་རྫོབ་བློ། །ཞེས་དང་། ཐ་དད་བྱ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་

སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྤྱིར་སྙིང་རྗེ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྙིང་རྗེ་ཙམ་པོ་བ་

@23A ༄༅། །གང་ཟུང་གིས་བསྡུས་པས་ཁྱབ་བམ་ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྡུས་པ་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཉི་ཚེ་བ་ལ་དམིགས་པ་ངོ་བོ་ཞི་སྡང་མེད་པ་དང་

གཉི་སྨུག་མེད་པ་གཉིས་ཅར་ལ་གཏོགས་པས་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཞིག་ཀྱང་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༈ སངས་

རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཚོགས་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་བཞི་པོའི་དོན་ནི་ཤེས་སླ་ཞིང་། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་དེ།

འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཕན་འདོགས་པ། །གསུམ་པོ་རེ་རེ་འང་བཞི་བཞི་སྟེ། །ཞེས་སོགས་

རགས་བསྡུས་སྡོམས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཚིགས་སུ་བཅད་པར་སྡེབས་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།། འོ་ན་འདིར་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྱིར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཙམ་ནི་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་དག་ལ་སྦྱོད་པས་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཚོགས་གཉིས་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་གཙོ་བོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཁྱེན་གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་ཆ་ནས་འཇོག་དགོས་ཏེ། རང་དོན་སྟོབས་སོགས་མ་འདྲེས་པའི་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཅོ་བརྒྱད་གཙོ་བོར་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་མཚན་དཔེ་སོགས་གཙོ་བོར་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོགས་གཉིས་པོ་རང་རང་གི་ལག་རྗེས་མི་འདྲ་བ་རེ་འཇོག་པའི་ཆ་ནས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བཞག་པ་ཙམ་ལས་དེ་གཉིས་པོ་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྐུ་འགྲུབ་བྱེད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཆོས་སྐུ་འགྲུབ་བྱེད་

ཀྱི་རྒྱུ་དང་། ཆོས་སྐུ་འགྲུབ་བྱེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སྐུ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་གཟིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག །ཞེས་སོགས་དང་། གང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་རྣ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༈ ཆོས་

@23B གཞན་སློབ་དང་ཐུན་མོང་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྦྱར་བཤད་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་འགའ་ཞིག་ནི་སློབ་མ་ཉན་རང་འཕགས་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། སྨོན་ནས་མཁྱེན་པ་དང་།

སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་དང་། མངོན་ཤེས་དྲུག་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་དང་། ཚད་མེད་བཞི་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་། ཟིལ་གནོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་ལས་ཉོན་མོངས་མེད་པ་ནས་སོ་སོ

ཡང་དག་རིག་པ་བཞིའི་བར་དང་། ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་དང་། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་འཕགས་པ་ཁོ་ན་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ནི་སོ་སྐྱེ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བའོ།། ༈ ཉོན་མོངས་མེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་དག་རྒྱས་

པར་ཞུད་པ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་འཕགས་པ་ཁོ་ན་དང་ཐུན་མོང་བ་ཉོན་མོངས་མེད་པ་སོགས་ཞུད་པ་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་གང་དག་གཞན་རྒྱུད་
ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྐྱོང་བར་འདོད་ནས་བདག་མཐོང་བ་དང་། བདག་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཆགས་སྡང་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་མ་
གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས། དེ་ལས་ལངས་རྗེས་སུ་འང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཁོ་
ན་ཡིན་ལ། ས་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཁོ་ན་དང་། གང་ཟག་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཡིན་གྱིས། ཉམས་པའི་ཆོས་
ཅན་སོགས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་རེས་འགའ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་སྲིད་ན་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྐྱོང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་རྟེན་ནི་གླིང་གསུམ་གང་རུང་གི་
མི་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་མ་འོངས་པ་གཞི་དང་
བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཁམས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། གོང་མ་པ་རྣམས་འཕགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་ཤེས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་
དང་། སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་ཡང་མི་འགྱུར་ངོ་། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་

@24A ༄༅། །གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་
དང་རྗེས་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་མ་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་ད་ལྟར་

བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་དེའི་ཚེ་འདས་པའི་ངོ་བོར་འཕོས་ཏེ་འགག་ཟིན་ལ། འདས་པ་ལ་གསར་སྐྱེ་མེད་པ་ནི། སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་
དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་མ་འོངས་པ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྲུང་བའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

གྱི་ནུས་པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་གྱི་མཆན་བུ་ལས། ལམ་འདིས་སུ་ཡང་ཉོན་མོངས་པར་མི་བྱེད་པས་ན་ཉོན་མོངས་མེད་པའོ། །འདི་ནི་
གཞན་གྱི་སེམས་བསྲུངས་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་

ཡང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེས་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་དམིགས་རྐྱེན་བྱེད་ན། དེས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
དགོས་དོན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༔ སྐྱོན་ནས་ཞེས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྐྱོན་ནས་ཞེས་པའི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་ངོ་བོ་དང་། གང་ཟག་དང་། རྟེན་རྣམས་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་ལ། འོན་ཀྱང་དེའི་དམིགས་པ་ལ་ནི་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ་། །སྨོན་ནས་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡུལ་འདི་དང་འདི་ཤེས་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་

སྨོན་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་དེའི་ཡུལ་དུ་ཇི་ཙམ་གྱུར་པ་ཤེས་པའོ། །དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ནི། དེས་གཟུགས་མེད་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མི་ཤེས་ཏེ། འདི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་པ་ཡིན་པས་གཟུགས་མེད་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ལ།

གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་པ་དག་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པས་གཟུགས་མེད་པའང་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པར་འདོད་ལ། དེར་མ་ཟད་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ལྟ། །ཞེས་སོགས་དང་། སངས་རྒྱས་སྨོན་ནས་མཁྱེན་པ་ནི། །ཞེས་

@24B སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་སྨོན་ནས་མཁྱེན་པ་ནི་ཉན་རང་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་ཏེ་འདིར་མ་བཀོད་ལ། ལུགས་འདིར་ནི། སངས་རྒྱས་སྤྱོར་བ་འབད་རྩོལ་ལ་ལྟོས་དགོས་མི་དགོས་ཙམ་ལས། ཁྱད་པར་གཞན་མ་བཤད་དོ།། ༈ དེ་བཞིན་ཆོས་དོན་ངེས་

ཚིག་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ནི་བཞི་སྟེ། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དོན་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་དང་། སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་དག་གི་རྟེན་དང་གང་ཟག་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལ། དམིགས་པ་དང་། ས་དང་། ངོ་བོ་ལ་ནི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དང་པོ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་མིང་དང་དོན་དང་། ངག་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་རིག་པ་དང་། གཉིས་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ། དོན་གྱི་མཆོག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རིག་པ་དང་། གསུམ་པས་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ངག་རིག་པ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ངག་ཚིག་དེ་དག་ལ་ངེས་པའི་ཚིག་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བའོ།། [7]བཞི་པ་སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ལམ་ལ་དབང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འགལ་འབྲེལ་གྱི་དོན་རིག་ནས་གཞན་ལ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་ལྷག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་བརྗོད་པས་ལམ་ལ་དབང་བ་ལ་ཐོགས་པ་

མེད་པར་ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི། འབེལ་གཏམ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་རང་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པའོ། །འདི་ནི་སྦྱོབས་པའང་ཡིན་ལ་སོ་སོ་རིག་པའང་ཡིན་པས་སྦྱོབས་པ་སོ་སོ་རིག་པའམ། ཡང་ན་སྦྱོབས་པ་ནི་རིག་པ་དང་གྲོལ་བར་སྨྲ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཞེས་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་དོ།།

སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་མིང་དང་དོན་སོགས་ལ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀར་དམིགས་མེད་ཀྱང་། སྨྲ་བ་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆེ་མ་གཏོགས་མི་འབྱུང་ངོ། །ཡང་། སྦྱོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་ནི་ངག་དང་ལམ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། མངོན་བརྗོད་ལ་དབང་

@25A ༄༅། །བ་ནི་ངག་ལ་དམིགས་ཤིང་། ལམ་ལ་དབང་བ་ནི་ལམ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། ལམ་ཡང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལ་འགོག་པ་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཞེས་པ་དགུ་འབྱུང་སྟེ། ངག་ལ་དམིགས་པ་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཞེས་པ། སྡུག་ཀུན་ཞེས་པ་གཉིས་

ཆོས་ཞེས་རྗེས་ཞེས། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་སྟེ་བདུན་དང་། ལམ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལམ་ཞེས་པ། ཆོས་ཞེས། རྗེས་ཞེས། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ། ཕ་རོལ་སེམས་ཞེས་ཏེ་དྲུག་དང་། ལམ་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་ན་སྡུག་ཀུན་ཞེས་པ་དང་ཀུན་

རྫོབ་ཞེས་པའང་འབྱུང་བས་དགུའོ། །འོ་ན། ངག་དང་ལམ་ལ་དམིགས་པ་ལ་སྡུག་ཀུན་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། འབྱུང་སྟེ། དེའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ངག་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་
སྡུག་ཀུན་གྱིས་བསྡུས་ལ། ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་འདི་ནི་ས་ཡང་འདོད་པ་

ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་ཐམས་ཅད་ན་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དོ། །དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ན་ནི་ཤེས་པ་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ། འོན་ཏེ་མྱང་འདས་ཁོ་
ན་རིག་པ་ལ་འདོད་ན་ནི། འགོག་པ་ཤེས་པ། ཆོས་ཤེས། རྗེས་ཤེས། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ། ཀུན་རྫོབ་

ཤེས་པ་སྟེ་དྲུག་འབྱུང་ཞིང་། ས་ཡང་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དོ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་དང་། ངེས་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཁོ་
ན་ཡིན་ལ། ས་ནི་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་ན་ཡོད་ཀྱི། དེ་ཡན་ཆད་ན་མིང་ཚིག་ཡི་

གེའི་ཚོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ངེས་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དེ། དེ་བརྟགས་དོན་དཔྱད་ནས་ངག་ཏུ་སྨྲ་བས་ན། ངག་ནི་རྟོག་པས་ཀུན་
ནས་བསླང་དགོས་པས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའི་རྣམ་གྲངས་ངོ་བོ་ངེས་ཚིག་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་

པར་བྲུས་པས་ཐོབ་ཅིང་། བཞི་པོ་དེ་དག་གཅིག་ཐོབ་ན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ་གང་རུང་གཅིག་མ་ཚང་བར་ཐོབ་པ་ནི་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གོ་རིམ་ནི་ཡོད་དེ། ཚོས་ཏེ་ཡི་གེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལས་དོན་རྟོགས་ཤིང་། དོན་ལས་ངེས་པའི་ཚིག་ཤེས་ལ། དེ་ལས་རིག་གྲོལ་གྱི་སྤོབས་

@25B པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ནི་ངག་སྨྲ་བ་མེད་པར་ཐལ། ངག་ནི་འདོད་དང་དང་པོ་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའི་ངག་སྨྲ་བ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ངག་སྨྲ་ན་ཀུན་སློང་གི་རྟོག་དཔྱོད་མངོན་དུ་གྱུར་

ནས་སྨྲ་དགོས་པས་ཀུན་སློང་གི་རྟོགས་དཔྱོད་གང་དུ་བསྡུས་པའི་ས་དེར་ངག་ཀྱང་བསྡུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། འོ་ན། ཁོ་རང་ལ། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་པོ་དེ་རྣམ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་སྤྱི་ལ་འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་

འདྲའི་ཡིད་ཡུལ་དུ་ཤར་བའི་སྒྲ་སྤྱི་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ངག་སྨྲ་བ་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཚིག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདོད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས། ངག་ནི་འདོད་དང་དང་པོ་ན། །ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱ་བར་འདོད་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་རིག་འདོད་དང་བསམ་གཏན་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། དེ་
གསུམ་པོ་ངག་སྒྲ་རང་མཚན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ནི་ཀ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། གཟུགས་
ནི་དབང་པོ་ལྟ་དང་དོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཧྲགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གསུམ་པོ་དེ་འདྲ་བའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་རྟོག
གི་ཡིད་ཡུལ་དུ་ཤར་བའི་སྒྲ་སྤྱི་ལ་འདོད་པ་གནས་གཉིས་པར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་
཈ང་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའི་ངག་ཙམ་པོ་བ་ནི་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་ཀའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
ངག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༈ དྲུག་པོ་དེ་དག་རབ་མཐའ་བས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཉོན་མོངས་མེད་དང་། སྨོན་ནས་ཤེས་པ་དང་།
སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་སྟེ་དྲུག་པོ་དེ་ནི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། འོ་ན། གོང་དུ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞིའི་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་
གཉིས་སུ་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་རིག་འདོད་དང་བསམ་གཏན་ན། །ངག་ནི་འདོད་དང་དང་པོ་ན། །ཞེས་པའི་ཁྲིད་པར་བཤད་པ་དོན་

@26A ༄༅། །མེད་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ལས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་པ་ཕྲོན་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ༈ དེ་ནི་རྣམ་དྲུག་བསམ་གཏན་མཐའ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དེ་ལ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཡོད་དེ། དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་མེད་དང་། སྔོན་ནས་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་དང་དོན་དང་སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་གསུམ་དང་། དེ་དག་གང་དུའང་མ་གཏོགས་པའི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་འབའ་ཞིག་པ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དྲུག་པོ་དེ་དག་རབ་མཐའ་བས༔ ༔ཞེས་པ་དང་། དེ་ནི་རྣམ་དྲུག་བསམ་གཏན་མཐའ། །ཞེས་པ་གཉིས་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། དང་པོ་དྲུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་སས་བསྡུས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ལ། ཕྱི་མ་དྲུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་བཞི་པའི་སས་བསྡུས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དེ་ནི་ས་ཀུན་གྱིས་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་སེམས་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་སློམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཡང་སྲིད་རྩེ་ནས་འདོད་སེམས་ཀྱི་བར་དང་། དེ་ནས་ཡང་འདོད་སེམས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སློམས་པར་འཇུག་པའི་བར་ས་ཀུན་གྱིས་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་སློམས་

པར་འཇུག་པས་མཐུན་པར་བྱས་པའི་རྗེས་སུ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་གཉིས་པ། གཉིས་པ་ལས་གསུམ་པ། གསུམ་པ་ལས་བཞི་པར་འཕེལ་བས་ན། འཕེལ་བའི་རབ་ཀྱི་མཐར་ཡིན་པས་
དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ལ་སྲིད་རྩེའི་བར་

གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་དགོས་ཏེ། ས་ཐམས་ཅད་ལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་
ཀྱང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ནི་སྦྱོར་བ་འབད་རྩོལ་ལ་ལྟོས་དགོས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་

བ་ཙམ་གྱི་མི་ཐོབ་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་བཞེད་པ་ཙམ་ལ་རག་ལས་བས་སྦྱོར་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།། ༈ རྫུ་འཕྲུལ་རྣ་བ་ཡིད་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཐལ་ཆེ་བ་
སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་དྲུག་སྟེ། རྫུ་འཕྲུལ་

@26B གྱི་མངོན་ཤེས། ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཞེས་པའི་
མངོན་ཤེས་ཏེ་དྲུག་གོ། འོ་ན། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དང་བདུན་དུ་མི་འགྱུར་རམ། ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། ལུགས་འདིར་

ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དེ་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཁོང་སུ་བསྡུས་པར་འདོད་པར་སྣང་སྟེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོ་ལྔ་ནི་སོ་སྐྱེ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། དྲུག་པ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་དོ། །མངོན་ཤེས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་བོ་ནི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ལྷའི་མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི་དབང་ཤེས་ཡིན་པས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལམ་གཞན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འགལ་ཡང་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འཇོག་པ་མི་འགལ་བར་འདོད་དོ། །དེས་ན་སྤྱིར་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན་དགེ་བ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ལྷའི་མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདོད་ལན་འདེབས་དགོས་སོ། །མངོན་ཤེས་དེ་དག་ལས་གསུམ་པ་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་དང་། དྲུག་པ་ཟག་ཟད་ཤེས་པ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ལྷག་མ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཞན་སེམས་ཤེས་པ་ལ་ནི་ཤེས་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་ཤེས། རྗེས་ཤེས། ལམ་ཤེས་པ། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་བཞི་དང་། ཟག་བཅས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་གཞན་རྣམས་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ།

གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་དང་། དེ་ཡང་མཚུངས་ལྡན་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་སོགས་ཡིན་པ་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་ནི་ཟག་ཟད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཞིན་དུ་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དྲུག་གམ་བཅུ་ཡོད་ལ།

ས་ཡང་བཅུ་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡོད་དོ། །འདི་ཐད་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། ཟག་པ་ཟད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་འདོད་ན་ནི་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་པ་བཅུ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་བཅུ་ཆར་ཡིན་ནོ། །ས་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བཅུ་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་

@27A ༄༅། །ཟག་པ་ཟད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་བཅུ་དང་ས་བཅུ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཟག་པ་ཟད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བཅུ་གཅིག་པོ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་

པའི་ཤེས་པ་བཅུ་པོ་གང་རུང་ལ་ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་བཅུ་པོ་གང་རུང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་མངོན་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ནི་ཟག་ཟད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་

མངོན་ནོ།། ༈ ལྔ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དག་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྔ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ས་བཞི་པོ་དག་གང་རུང་ན་ཡོད་ལ། དེ་དག་ལས་ཀྱང་གསུམ་ནི། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་གཞན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་ན་ཡོད་ཅིང་། ལྷའི་མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ན་དབང་ཤེས་ཡིན་པས་དངོས་གཞིས་མ་བསྡུས་ཀྱང་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ནི་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྔ་དངོས་གཞི་བཞི་ན་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ་འོག་ནས་ཀྱང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ན་ནི་མེད་དེ། དེ་དག་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲུབ་དགོས་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིས་འོག་སའི་ཟག་བཅས་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ། རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྷའི་རྣ་བ་དང་། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་ཤེས་གསུམ་ནི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཤེས་དང་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་གཉིས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་སེམས་ཤེས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་གཟུགས་འདི་ལས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཅེས་ཕ་རོལ་ལ་ཡིད་གཏད་དེ། གང་གི་ཚེ་གཟུགས་ལ་མ་བལྟོས་པར་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་དེའི་

ཚེ་སེམས་ཞེས་བྱུང་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་གྱི་གཟུགས་ལ་དམིགས་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཞེས་འགག་མ་ཐག་པའི་མཚན་མ་བཟུང་ནས་དེ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་ཡིད་གཏད་དེ་མཐར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སེམས་དྲན་པ་དང་། དེའི་སྔ་མའི་བར་དོའི་སེམས་དང་། དེའི་སྔ་མའི་འཆི་

@27B སྲིད་དང་། དེའི་སྔ་མའི་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ལ་ཡིད་གཏད་དེ། གང་གི་ཚེ་དེའི་སྔོན་མའི་བར་སྲིད་དྲན་པ་ན་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་བྱུང་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་རིམ་གྱིས་དྲན་ལ་བྱུང་ནས་ནི་ཚེ་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཐོད་རྒྱལ་དུ་ཡང་དྲན་ཏེ། དེ་ཡང་རང་གཞན་གང་རུང་གིས་སྔོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཁོ་ན་དྲན་ནོ། །འདིའི་ཐད་

ཀྱི་འགྲེལ་བ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། འོན་ཏེ་འདོད་པའི་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱིས་གནས་གཙང་མ་རྣམས་ཇི་ལྟར་དྲན་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པས་དེ་དག་འདིར་མི་སྐྱེ་ཞིང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དེར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གཉིས་པས་གནས་གཙང་མ་པ་རྣམས་ནི་

འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐོས་པས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། འདོད་པ་བ་དག་གིས་སྐྱེ་བ་སྔོན་མར་བྱུང་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དྲན་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་བྱུང་པའི་འདོད་པ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་དོན་ནི་འདོད་པ་

བདག་གིས་རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གནས་གཙང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དག་གི་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་དྲན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་དག་གི་གཟུགས་སོགས་དངོས་སུ་མ་མཐོང་ཡང་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་ལ་ཡིད་གཏད་པ་ལས་དེའི་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་དོན་ནོ། །འོ་ན། དེ་ལྟར་ན་

པའི་འདོད་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་ན། དེ་ནི་ས་དབང་གང་ཟག་འདས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མི་གནོད་དམ་ཞེ་ན། མི་གནོད་དེ། དེ་ནི་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་ནི་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་སྐབས་ཡིན་པས་མི་མཚུངས་སོ། །རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྷའི་རྣ་བ་དང་མིག་གི་མངོན་ཤེས་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་བསམ་

གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཡང་བ་དང་འཕར་བ་སོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཐག་རིང་པོ་དང་ཆུང་ངུའི་སྒྲ་དང་། སྣང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི་སྔར་གོང་དུ། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པ། །ཞེས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཐབས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་སོ།། ༄ རང་དང་

འོག་སའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མངོན་ཤེས་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་ས་དང་འོག་སའི་ཡུལ་རིག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི་གོང་མ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་མའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གོང་སས་བསྡུས་པའི་ཡུལ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཀྱང་རང་ས་དང་འོག་མར་འགྲོ་

@28A ༄༅། །ཞིང་སྤྲུལ་པ་ལས་གོང་མར་མི་འགྲོ་བ་སོགས་གཞན་ལའང་སྦྱོར་རོ། །འོ་ན་ལྷའི་མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།

དབང་ཤེས་དང་པོའི་སས་བསྡུས་ཀྱང་རྟེན་མིག་དང་རྣ་བའི་དབང་པོ་གོང་མའི་སས་བསྡུས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་གོང་མའི་གཟུགས་མཐོང་བ་སོགས་མེད་དེ། མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་རང་ས་དང་འོག

སའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བསྡུས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་རང་གཞན་གང་རུང་གི་སྐྱེ་བ་སྔ་མར་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་རིག་པར་ཐལ། དེས་རང་གཞན་གང་རུང་གི་སྐྱེ་བ་སྔ་མར་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་པའི་སྐྱེ་འཆི་སོགས་དྲན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་

ཁྱབ་སྟེ། དེས་རང་གཞན་གང་རུང་གི་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་སྐྱེ་འཆི་སོགས་དྲན་པའི་དོན་ནི་རང་གཞན་གང་རུང་གི་རྒྱུད་ལ་འགག་མ་ཐག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་མ་བཟུང་ནས་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་ཡིད་གཏོང་པ་ན་གཟུགས་མེད་པའི་སྐྱེ་འཆི་སོགས་དྲན་པ་ཙམ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་ལས་དེས་དེ་རྣམས་ཤེས་པའམ་

རིག་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་མེད་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པ་ཇི་ལྟར་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་དྲན་ཏེ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་བཞིའི་ས་པ་ཡིན་པས་དེས་གོང་མ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ་

ཞེ་ན། དེ་ནི་ཕ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་དེ། ཕ་རོལ་པོའི་ཡིད་ཤེས་འགག་མ་ཐག་པའི་མཚན་མ་བཟུང་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་པ་དང་སྔོན་གྱི་གནས་

དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མི་འཛིན་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་གོང་མའི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། འོ་ན་ཁོ་རང་ལ། སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་མི་དྲན་པར་ཐལ། དེས་དེའི་སྐྱེ་བ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་འདྲའི་

@28B སྐྱེ་བ་དྲན་པར་ཐལ། དེས་དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བ་ཐོས་པའི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་འདྲ་བའི་གཟུགས་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་མི་དྲན་ན་དེའི་འཆི་བ་ཡང་མི་དྲན་ལ། དེའི་འཆི་བ་མི་དྲན་ན་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེ་བ་ཡང་དྲན་པར་མི་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་སྔོན་གྱི་གནས་གང་ཡང་མ་དྲན་

པས་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་དྲན་པའི་ཡུལ་ལ་དེས་རིག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་དང་ཚེའི་ཚད་སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སོགས་དེས་དྲན་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་དེས་རིག

པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་འཆི་བ་འཛིན་ལ་འཆི་བ་འཛིན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་སོགས་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་དྲན་པའི་
མངོན་ཤེས་ཀྱིས་འཆི་བ་དྲན་ལ་འཆི་བ་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡང་དྲན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། མདོ་ལས། སྔོན་གྱི་གནས་རྣམ་པ་དུ་མ་དང་བཅས། ཡུལ་ཕྱོགས་དང་བཅས། གླེང་གཞི་དང་བཅས་པ་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སྔོན་གྱི་གནས་
དང་རུས་དང་རིགས་དང་ཁ་ཟས་ལ་སོགས་དྲན་དགོས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམས། །རྟས་རེ་རེ་ཞིག་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས་
ཀྱིས་ཡུལ་གང་ཡང་མི་ཤེས་པར་ཐལ། གཟུགས་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་སོགས་དྲན་པའི་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་

ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མེད་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སོགས་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདི་ནི་འོག་སའི་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྔས་གོང་སའི་ཡུལ་མི་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། རང་ས་དང་འོག་སའི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་རང་ས་དང་འོག་སའི་སྔོན་གྱི་གནས་དྲན་པར་མ་ཟད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རང་དང་འོག་སའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་ཤེས་དེ་དག་ཀུང་སྦྱར་མ་བསྐྱེད་པས་མ་འདྲིས་པ་དག་གིས་ནི་སྦྱོར་བས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཚེ་རབས་སྔོན་མར་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་ཅིང་། འོན་ཀྱང་དེ་དག་མངོན་

@29A ༄༅། །དུ་འགྱུར་བ་ནི་འདྲིས་མ་འདྲིས་གཉིས་ཀས་ཀྱང་སྦྱོར་བའི་སྟོབས་ཁོ་ནས་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་མངོན་ཤེས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སྦྱོར་བ་འབད་རྩོལ་ལ་ནི་ལྟོས་དགོས་ཏེ། འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་འདྲིས་པ་དང་མ་འདྲིས་པ་གཉིས་ཀའང་སྦྱོར་བའི་སྟོབས་ཁོ་ནས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་នོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་མངོན་ཤེས་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་ནི་ལྟོས་མི་དགོས་ཏེ། འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་བུ་ལས། གལ་ཏེ་

བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྡུས་ན་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ལ་མངོན་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཏང་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༢ གསུམ་པ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གསུམ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འོ་ན། མངོན་ཤེས་དེ་དག་ལ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག

གང་དང་གང་ཡོད་ཅེ་ན། །མངོན་ཤེས་གསུམ་པ་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་ནི་མཚུངས་ལྡན་ཚོར་བ་ལ་དམིགས་པས་ན་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་། ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་ལ། རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྷའི་རྣ་བ་དང་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་གསུམ་ལ་ནི་དངོས་དང་རྗེས

མཐུན་ཅི་རིགས་པའི་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཡོད་དེ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བྱ་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ཤིང་། ལྷའི་རྣ་བས་ནི་སྒྲ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གིས་ནི་འཆི་བ་དང་། བར་དོ་དང་། སྐྱེ་སྲིད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་བཟང་ངན་སོགས

གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། དོན་དུ་དེ་གསུམ་ཆར་གྱིས་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ཡང་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་དགོས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ལ་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་དངོས་གནས་པ་ཡོད་པར་འདོད་ཚོག་ཀྱང་།

ལྷའི་མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ལ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་རྗེས་མཐུན་ཙམ་ལས་དངོས་གནས་པ་ཡོད་པར་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་ན་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཞིག་
ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པོ་གང་རུང་ལ་ཡང་ལུང་མ་བསྟན་འཇོག་དགོས་

@29B པ་སོགས་གོང་འོག་མང་པོ་ཞིག་དང་འགལ་བར་སྣང་ལ། དེར་མ་ཟད་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་མངོན་ཤེས་འདི་དག་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ལྷ་བུར་གསུངས་བ་རྣམས་
ཀྱང་མངོན་ཤེས་དེ་དག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་དེ་དང་དེ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལས། མངོན་ཤེས་དེ་དག་

གང་རུང་ཡིན་ན་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་དོན་ཡང་གཏན་མིན་པས་གཞུང་ཆེན་པོའི་སྐབས་བཤད་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་པ་སྐབས་
བཤད་ལྟར་འདོད་ན་མངོན་ཤེས་གསུམ་པ་དེ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གསུམ་ཀ་ཡིན་པ་དང་། སྔོན་གནས་རྗེས་

དྲན་ལ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སོགས་སུ་ཡང་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་དང་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དོན་གཅིག་
ཡིན་པར་ཐལ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལྟ་བུར་གསུངས་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་

མ་ཁྱབ་སྟེ། འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ཞེས་པ་ནས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་པས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བར་རིགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་ནི་བྲེ་སླའི་འདོད་རྩུལ་ལ་རིགས་པའི་འཕུལ་མཚམས་བསྟན་པ་ལས་དེ་གཉིས་

དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱིས་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་ལ་དམིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག །ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁོ་ན་ལ་
དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེས་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ལམ་དམིགས་ན་དེ་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་དོན་མ་

ཚང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁོ་ན་ལ་མ་དམིགས་ན། འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། བྲེ་སླ་ཕྱོགས་སྔར་བསླངས་ནས། གལ་ཏེ་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་
དམིགས་ཡུལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ཞེས་སོགས་རིགས་པས་འཕུལ་བ་གང་ཞིག །བྲེ་སླས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་

ན་ཕྱོགས་སྔ་མ་ལོན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་གོང་དུ་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱང་བསྡུས་ནས་མངོན་ཤེས་དྲུག་
ཏུ་འདྲེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དེ་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་རྗེས་

@30A ༄༅། །མཐུན་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་དེའི་ཁོངས་སུ་འདུ་ན་ཆོས་དེ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་
གཅིག་གིས་འགྲུབ་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཅིག་ཤོས་འདུ་རིགས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་དེ་གཉིས་སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་འགྲུབ་པ་ཡོད་ན་དང་པོར་གང་འགྲུབ་ཅེ་ན། དེ་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ། གང་ཟག་གི་རིགས་འགའ་ཞིག་གིས་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་
སྔར་འགྲུབ་ནས་དེས་གཅིག་ཤོས་འདྲེན་པའང་ཡོད་ལ། འག('ZHI)ག་གིས་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་སྔར་འགྲུབ་ནས་

དེས་གཅིག་ཤོས་འདྲེན་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེ་སྨྲས་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་ཡིད་ཤེས་ལ་དེའི་འཁོར་ཞེས་བཏགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། འོ་ན་ཁོ་རང་ལ། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་གང་རུང་

ཤེས་པར་ཐལ། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
མཆེད་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མ་ཁྱབ་ན་ཁྱབ་པར་ཐལ།

འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། ལྷའི་མིག་གིས་འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པའི་ཁ་དོག་བཟང་ངན་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་

པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྡུས་པའི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོན་གནས་འཆི་འཕོ་

སྐྱེ་བའི་སྟོབས། །བསམ་གཏན་དག་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གལ་ཏེ་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་མེད་དོ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་དེས་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་

@30B པ་ཐོགས་མེད་དུ་མཁྱེན་པའི་ཆ་ནས་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འཇོག་པ་ལས་ལྷག་པའི་འཇོག་བྱེད་གཞན་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ལ་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་དང་སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་

བསྡུས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདི་དང་ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་གྱི་ལྷའི་མིག་དང་རྣ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་པས། དེས་ན་ལྷའི་མིག་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷའི་
མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་དང་སྦྱོར་བ་གཅིག་བསྡུས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་

མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་དང་དེ་དང་སྦྱོར་བ་གཅིག་བསྡུས་ཀྱི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་གང་རུང་གི་ཡུལ་ལ་མ་འོངས་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །ལྷའི་མིག་
ལ་བརྟེན་པའི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་གཟུགས་དུས་གསུམ་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་དེར་ཐལ། སྔོན་གནས་རྗེས་

དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འདས་པ་དང་། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མ་འོངས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཤེས་
པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་དང་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་ཤེས་ཡིན་ལ་དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་ནི་རིག་པ་སྔོན་མཐའ་སོགས། །ཞེས་ཛྙཔའི་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ལྷའི་མིག་གིས་གཟུགས་གང་མཐོང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་
པའི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡུལ་ད་ལྟར་བ་ལ་དམིགས་པའི་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་

ཤེས་དང་། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་གི་ཡུལ་ལ་འདས་མ་འོངས་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ད་ལྟར་བ་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་དང་པོ་དེ་ལ་སྔོན་གྱི་ཚེ་རབས་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་དང་ཕྱི་མ་དེ་ལ་མ་འོངས་པའི་ཚེ་རབས་དྲན་པའི་མངོན་

ཤེས་ཀྱི་དོན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་འཆི་ད་ལྟར་བ་ཤེས་པ་ལ་མངོན་ཤེས་འགྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་སྒྲ་འཛིན་པར་ཐལ། འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། ལྷའི་རྣ་བ་ནི་བསྐལ་པ་དང་མ་བསྐལ་བའི་སྒྲ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་།

@31A ༄༅། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། མངོན་ཤེས་མ་ཐོབ་པའི་ཚུར་མཐོང་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་སྒྲ་ལ་དམིགས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལས་རང་ཉིད་ལ་བསྐལ་དོན་ཡིན་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། མིག་རྣའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་དབང་

ཤེས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྔ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དག་ན། །ཞེས་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྔ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་ཀའི་སས་བསྡུས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་། སྐབས་འགར་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་དེ་དག་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་བར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་

ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དབང་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་ཀའི་སས་བསྡུས་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དབང་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་ཀའི་སས་

བསྡུས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ས་དང་འོག་སའི་གཟུགས་མཐོང་བས་ན་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་། བསམ་གཏན་བཞི་
བའི་ས་པར་གསུངས་པ་ནི། མངོན་ཤེས་དེ་དག་ཐོག་མར་སྒྲུབ་པ་ན་ལམ་སླ་བའི་མཆོག་ཡིན་པས་བར་ཆད་མེད་ལམ་བསམ་

གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ད་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བསམ་
གཏན་བཞི་ཀའི་སས་བསྡུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྔ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དག་ན། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟེན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ལན་འདེབས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་། དོགས་པ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་མ་
བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་གྱི་མཆན་བུར། དེ་དག་སྐྱེས་ཐོབ་མིན་ལ། སྦྱོར་བྱུང་ཡང་

མིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་ལ། དེ་ལ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་སྦྱོར་བྱུང་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་པས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་། གོང་དུ་མངོན་ཤེས་རྣམ་དྲུག་རྣམ་གྲོལ་བློ། ཞེས་པའི་མཚན་བྱུར། ལྷའི་མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི་དབང་ཤེས་ཡིན་པས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལམ་གཞན་གྱི་རྣམ་

@31B གྲོལ་དུ་དེ་དག་འགལ་ཡང་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྒོམ་བྱུང་གི་མངོན་ཤེས་སུ་འགལ་ཏེ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དག་འགལ་མེད་དུ་འཆད་རྩུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད། སྐྱེས་ཐོབ་དང་སྦྱོར་བྱུང་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་རྒྱུ་

མཚན་གྱིས། མངོན་ཤེས་དེ་གཉིས་ལ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་སྦྱོར་བྱུང་གཉིས་ཀ་མེད་པར་འདོད་ན། འོ་ན་དེ་གཉིས་སྒོམ་བྱུང་གི་མངོན་ཤེས་སུ་ཇི་ལྟར་འཛོག། མངོན་ཤེས་དེ་དག་ཐོག་མར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱོར་བ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པར་འདོད་བཞིན་དུ་སྒོམ་བྱུང་དང་།

སྦྱོར་བྱུང་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། དེར་མ་ཟད། ཐོབ་བྱ་འབྲིས་པ་ཆགས་བྲལ་བས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མངོན་ཤེས་དེ་དག་སྔར་མ་འབྲིས་པས་སྦྱོར་བས་ཐོབ་པ་དང་། འབྲིས་མ་འབྲིས་གཉིས་ཀས་ཀྱང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྦྱོར་བའི་སྟོབས་ཁོ་ནས་ཐོབ་དགོས་པར་འདོད་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བྱུང་མེད་པ་ཇི་ལྟར་

འཐད། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ལ་བསམ་གཏན་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་མངོན་ཤེས་དང་། སྦྱོར་བ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་མངོན་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིར་དེ་ལ་སྒོམ་བྱུང་དང་སྦྱོར་བྱུང་གང་ཡང་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་སྨྲ་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་དེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྒོམ་བྱུང་དང་སྦྱོར་བྱུང་གི་དོན་ཇི་ལྟར

འཇོག །འོ་ན། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མཆན་བུ་དང་པོ་འདིའི་དགོངས་དོན་དངོས་གཞི་ནི། མངོན་ཤེས་དེ་གཉིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་གཉིས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་མི་སྲིད་ལ། དགེ་བ་སྐྱེས་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱང་མི་སྲིད་དེ། དགེ་བ་སྐྱེས་སྦྱོར་གཉིས་ནི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ

གང་རུང་གིས་བསྡུས་ལ། མངོན་ཤེས་དེ་གཉིས་ནི་དགེ་བ་སྐྱེས་སྦྱོར་གང་ཡང་མིན་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་མཛོད་ཅིག །དེ་ལྟར་དོགས་པ་རྣམས་དཔྱད་ནས་སླར་ཡང་དཀྲུས་ལ་འཇུག་པ་ནི། སྦྱར་བཤད་པ

དེ་དག་གི་ལྷག་མ་སྟོན་གནས་རྟེན་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས་ལ་ནི་གཟུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གསུམ་ཀ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ཀ་ཡོད་ལ། ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ནི་འགོག་པ་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་ན་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གཅིག་པུ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས

@32A ༄༅། །པ་ལ་དམིགས་ན་ནི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ཀ་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ལྷག་མ་བཞི་ནི་དགེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། འདི་ཐད་
འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་གྱི་མཆན་བུར། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྡུས་པའི་རྣམ་གྲོལ་

ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མིག་རྣའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ལྷག་མ་རྣམས་ཕལ་ཆེ་པའམ་གཙོ་ཆེ་བ་བསམ་གཏན་གྱིས་ས་བསྡུས་པའི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་དོན་དུ
ཤེས་པར་བྱའོ།། ༈ གསུམ་ནི་རིག་པ་སྔོན་མཐའ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མི་སློབ་པའི་

རིག་པ་གསུམ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། མི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་དང་། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་ཤེས་དང་། ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་གསུམ་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་སྔོན་གྱི་
མཐའ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་དང་། བར་གྱི་གནས་གསུམ་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་རྣམ་

བར་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཡང་མི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་དགོས་ཀྱི་སྤྱམ་བཤད་ལྟར་མི་བཟུང་ངོ་། །དེ་གསུམ་ལས་ཕྱི་མ་ནི་མི་སློབ་པ་དང་རིག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་
ལ། དང་པོ་གཉིས་ནི་མི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལས་མི་

སློབ་ལམ་བདེན་དངོས་ནི་མིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་དེ་དག་སྐབས་འདིའི་རིག་པར་མི་འཇོག་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྒོམ་སྤང་གི་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རིག་པར་མ་བཞག་གོ། ༈ དང་པོ་གསུམ་པ་དྲུག་པ་ནི། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དང་པོ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་དང་། གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་པ་དང་། དྲུག་པ་ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་རྣམས་ལ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་ཀུན་བརྗོད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དང་པོས་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་

འདུན་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་འཕྲོག་པ་དང་། གཉིས་པས་ཕ་རོལ་གྱི་བསམ་པ་ཤེས་ཏེ་ཆོས་བསྟན་པས་ཡིད་འཕྲོག་པ་དང་། གསུམ་པས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པས་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བའི་སྒོ་ནས་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གསུམ་ལས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ནི་མཆོག་ཡིན་ཏེ་

@32B ཟག་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མ་འཁྲུལ་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཆོ་འཕྲུལ་དང་པོ་གཉིས་ནི་རིག་སྔགས་དང་། སྨན་གྱི་ནུས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཟག་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་སོགས་མིན་པས་མཆོག་ཏུ་མ་བཞག་གོ། ༈ རྫུ་འཕྲུལ་ཉིད་འཛིན་དེ་ལས་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་

སྐབས་སུ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་རྫུ་འཕྲུལ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འདོད་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་ཡུལ་སྤྲུལ་པ་དང་འགྲོ་བ་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། བྱ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་ལུས་མགྱོགས་པོར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལུས་ཕྱིན་བྱེད་དང་། ཐག་རིང་པོའང་ཐུང་དུར་མོས་པ་བྱས་པས་མྱུར་དུ་སླེབ་པ་

མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡིད་ལ་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་སླེབ་པ་ཡིད་འཕྱོགས་ཏེ་གསུམ་མོ། །དེ་གསུམ་ལས་ཡིད་འཕྱོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་མངའ་ཞིང་། གཞན་གཉིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་མངའ་བ་ནི་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་སོགས་ལུས་ཕྱིན་བྱེད་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བས་འགྲོ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དགྲ་བཅོམ་པ་དག་གི་ལུས་ཀྱི་སྟོད་ནས་མེ་འབར་བ་དང་སྨད་ནས་ཆུ་འབྲུགས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་མ་ཟུང་ཆོས་ཅན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། རྫུ་འཕྲུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་དུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མིང་འབྲས་བུ་སྤྲུལ་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་གྱི། རྫུ་

འཕྲུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡིད་ལ་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་སླེབས་པའི་ཡིད་འགྱོགས་ཀྱི་འགྲོ་བསྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་མངའ་བའི་མ་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་བར་དོ་བདག་ལ་ཡང་ཡིད་ལ་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་བསླེབས་པའི་ཡིད་འགྱོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ།

བར་དོ་བ་ནི་ལས་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲོ་བའམ་བགྲོད་བ་མྱུར་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཡིད་ལ་བསམ་པ་ཙམ་གྱི་དེར་སླེབས་པའི་ཐ་སྙད་མི་ཐོབ་སྟེ། བསམ་ཀྱང་འཕྲུལ་པའི་དབང་གིས་དེར་མི་སླེབས་པར་གཞན་དང་གཞན་དུ་སླེབས་པའང་སྲིད་ལ་རང་ཉིད་ཁམས་གང་གི་སར་གཏོགས་པའི་ཁམས་དེ་ལས་བརྒལ་ཏེ་འགྲོ་བ་ནི་གང་

གིས་ཀྱང་མི་ནུས་པས། དེ་དག་ལ་ནི་ཡིད་འགྲོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྗེས་མཐུན་པ་ཙམ་ཡང་འཛོག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ༈ འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྤྲུལ་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྤྲུལ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས། སྤྲུལ་བ་ནི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་སྤྲུལ་གྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་མི་སྤྲུལ་ཏེ། དེ་སྤྲུལ་ན་སྔོན་མེད་ཀྱི་

@33A ༄༅། །སེམས་ཅན་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ལ། དེའི་དོན་ཡང་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་ཡོངས་པ་ཤ་དག་ལས། སྔར་གྱི་རྒྱུན་མེད་པར་བར་སྐབས་ཞིག་ནས་ཐོལ་བྱུང་གི་ཚུལ་དུ་རྣམ་ཤེས་

གསར་དུ་བྱུང་བ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལས། སྔོན་མེད་ཀྱི་མི་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མེད་པ་དང་། ལྷ་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་མིན་པས་གོ་བ་གཙོ་བོར་བཟུང་དགོས་ཀྱི། ཚིག་ཙམ་ལ་འཁྲིས་ནས་སྔོན་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གསར་དུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སྔོན་མེད་ཀྱི་མི་གསར་དུ་སྐྱེས་པ

ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ནམ་ཁྲབ་ཅེས་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། མི་གསར་དུ་སྐྱེས་པས་སེམས་ཅན་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྤྲུལ་པ་ནི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བྱ་བཞི་པོ་གང་རུང་སྤྲུལ་གྱི་སྤྲ་ནི་མི་སྤྲུལ་ཏེ་སྤྲ་ལ་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རྟེན་འདོད་པ་བས་

རང་ལུས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་པོ་དེ་སྤྲུལ་གཞིར་བྱས་ནས་རང་སའི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་པོ་དེ་དང་དེར་བསྒྱུར་བའམ་སྤྲུལ་པ་དེ་རང་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲུལ་པ་དང་། རང་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་སྤྲུལ་གཞིར་བྱས་ནས་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དང་དེར་སྤྲུལ་བ་དེ་གཞན་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲུལ་པ་དང་། ཡང་ཁམས་གོང་ན་དྲི་རོ་མེད་པས་དེས་རང་ལུས་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་གོང་སའི་རེག་བྱ་ཉིད་སྤྲུལ་གཞིར་བྱས་ནས་གོང་སའི་གཟུགས་རེག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དང་དེར་སྤྲུལ་པ་དེ་རང་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲུལ་པ་དང་། རང་ལུས་ལ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གོང་སའི་གཟུགས་རེག་གཉིས་སྤྲུལ་གཞིར་བྱས་ནས་གོང་སའི་གཟུགས་རེག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དང་དེར་སྤྲུལ་པ་དེ་གཞན་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲུལ་པ་སྟེ་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་གོང་མ་བས་རང་གཞན་གྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་རང་སའི་སྤྲུལ་པ་གཉིས་དང་། རང་ལུས་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་རེག་བྱ་ཉིད་སྤྲུལ་གཞིར་བྱས་ནས་

འདོད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་པོ་དེ་དང་དེར་སྣང་བའི་རང་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་སྣང་བ་དང་། རང་ལུས་ལ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་སྣང་བ་གཞིར་བྱས་ནས་འདོད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དང་དེར་སྣང་བ་དེ་གཞན་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་སྣང་བ་སྟེ་སྤྱིར་འདོད་གཟུགས་སྔོམས་པའི་སྣང་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། །

@33B སྐབས་འདིར་རང་གཞན་གྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡང་། སྤྱིར་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་གཟུགས་སོགས་སྣང་བ་གཞིར་བྱས་ནས་རང་སའི་སྐྱེ་མཆེད་གང་སྣང་ཀྱང་དེ་དག་ལ་རང་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་སོགས་སྣང་བ་གཞིར་བྱས་ནས་རང་སའི་

སྐྱེ་མཆེད་གང་སྣང་ཀྱང་དེ་དག་ལ་གཞན་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དམིགས་བསལ་རང་དང་ས་མི་མཚུངས་པའི་རང་གཞན་གྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་སྣང་བ་ཞིག་སྣང་ན་རང་ལུས་ལས་མི་མཚུངས་པའི་རིག་བྱ་གཞན་ཞིག་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་དེ་སྣང་བ་གཞིར་བྱས་ཏེ་ས་གཞན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དང་དེར་སྣང་བ་

ལ་རང་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་སྣང་བ་དང་། རང་ལུས་ལ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ས་གཞན་གྱི་གཟུགས་སོགས་སྣང་བ་གཞིར་བྱས་ནས་ས་གཞན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དང་དེར་སྣང་བ་ལ་གཞན་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱིས་རང་ལུས་ལ་འདོད་པའི་རིག་བྱ་ཞིག་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་དེས་སྣང་

གཞིར་བྱས་ན་དྲི་རོ་སོགས་ཀྱང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ས་སོ་སོའི་སྲིད་པས་མཚམས་གཙོད་པའི་ཕྱིར། དེས་འདོད་པ་བས་རང་ལུས་དང་འབྲལ་བར་གོང་སའི་གཟུགས་རེག་སོགས་སྤྱོལ་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ལུས་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་རེག་བྱ་སྤྱོལ་གཞིར་བྱས་པའི་དྲི་རོ་གཉིས་

ཆོས་ཅན། གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་བར་ཐལ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱོལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རེག་བྱ་ཉིད་དེ་འདྲའི་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། དེས་སྤྱོལ་གཞི་བྱས་པའི་སྤྱོལ་པ་ལ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱོལ་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་དེ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།

དེ་འདྲའི་རེག་བྱ་དེ་ཡང་དེ་འདྲའི་ལུས་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་དེ་དང་འབྲེལ་བར་འཇོག་པ་ལས་དེ་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ས་གཞན་གྱི་རེག་བྱས་གཞན་གྱི་ལུས་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། གོང་མའི་ལུས་ལ་འདོད་པའི་རེག་བྱ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་དྲི་རོ་གཉིས་

ཀྱང་མངོན་དུ་གྱུར་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་འདོད་པའི་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་གོང་དུ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེས་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་གོང་བུ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་ཀྱང་། དེའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་དྲི་རོ་སོགས་ཀྱི་རྡུལ་རྫས་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི་རྡུལ་རྫས་སོ་སོར་

@34A ༄༅། །གྲུབ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ལུགས་འདིར་སྤྲུལ་པ་ལ་གང་ཟག་འཇོག་གམ་མི་འཇོག་ཅེ་ན། མི་འཇོག་སྟེ། སྤྲུལ་པ་ལ་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་རྣམ་གཉིས། །གཟུགས་གཏོགས་གཉིས་སྤྲུལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་

སྤྲུལ་པ་ལ་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་སེང་གེ་དང་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པར་བསྒྱུར་བའི་བདག་གི་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་གཟུགས་སོགས་སེང་གེ་དང་གླང་ཆེན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ

སྤྲུལ་པའི་དོན་ལས་སྤྲུལ་པ་ལ་གང་ཟག་ཡོད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲུལ་པ་ལ་སྡུར་མེད་གསར་དུ་སྤྲུལ་པ་ཞིག་དགོས་པ་གང་ཞིག །སྤྲུལ་པ་ལ་གང་ཟག་འཇོག་ན་སྡུར་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་སྤོང་མི་ནུས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ༈ དེ་དག་ཀྱང་ནི་བཅུ་གཅིག་འོ། །ཞེས་སོགས་

ཀྱི་སྐབས་སུ། མངོན་ཤེས་ཁོ་ནས་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་པར་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤྲུལ་སེམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ལ། སྤྲུལ་སེམས་དེ་ལ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་འབྲས་བུ་སྤྲུལ་སེམས་ལ་འདོད་པའི་སྤྲུལ་སེམས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྤྲུལ་སེམས་གཉིས། བསམ་གཏན་གཉིས་

པའི་འབྲས་བུ་ལ་འོག་ས་གཉིས་དང་རང་ས་སྟེ་གསུམ། གསུམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་འོག་ས་གསུམ་དང་རང་ས་སྟེ་བཞི། བཞི་པའི་འབྲས་བུ་འོག་ས་བཞི་དང་རང་ས་སྟེ་ལྔ་བཅས་བསྡོམས་པས་
བཅུ་གཅིག་འོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་སྤྲུལ་སེམས་ལ་རང་ས་དང་འོག་སའི་སྤྲུལ་སེམས་མ་གཏོགས་གོང་སའི་སྤྲུལ་

སེམས་མི་འབྱུང་སྟེ། གོང་ས་མ་ཐོབ་པར་དེའི་སྤྲུལ་སེམས་བསྐྱེད་མི་ནུས་ལ། ཐོབ་ན་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྤྲུལ་པར་མཚུངས་ཀྱང་
བསམ་གཏན་འོག་མའི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་སྤྲུལ་སེམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་དེ་ལས། བསམ་གཏན་གོང་མའི་འབྲས་བུ་འདོད་

པའི་སྤྲུལ་སེམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་དེ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། དཔེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་སྤྲུལ་སེམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་འདོད་པའི་སྤྲུལ་པ་
དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་འགྲོ་ནུས་ཀྱི། གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་འགྲོ་མི་ནུས་ལ། བསམ་

@34B གཏན་གཉིས་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་སྤྲུལ་སེམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་འདོད་པའི་སྤྲུལ་པ་དེས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་བར་དུ་འགྲོ་ནུས་པ་སྟེ། དེས་མཚོན་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་
སོགས་ལ་ཡང་ཞེས་པར་བྱའོ།། ༔ དེ་རྙེད་བསམ་གཏན་བཞིན་དེ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྲུལ་སེམས་དེ་དག་རྙེད་ཚུལ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་

དངོས་གཞི་བཞིན་དུ་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སྐྱེད་ཅིང་། སྤྲུལ་སེམས་དེ་དག་ལ་འཇུག་པ་དང་ལྡང་བའི་ཚེ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། དེས་ན་སྤྲུལ་སེམས་དེ་ལས་རྒྱུན་གྱི་ཚེ་རང་ཉིད་དང་། ལྡང་བའི་ཚེ་བསམ་གཏན་དག་པ་བའི་སེམས་ཏེ་གཉིས་འབྱུང་ངོ་། །སྤྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་སའི་སྤྲུལ་སེམས་ཀྱིས་རང་སའི་སྤྲུལ་པ་ཁོ་ན་སྤྲུལ་གྱི་ས་གཞན་གྱི་སྤྲུལ་སེམས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་བར་མི་བྱེད་ལ། ཡང་སྤྲུལ་པ་དག་སྨྲར་འཇུག་པའི་སེམས་ནི་འོག་ས་ལ་ལྟོས་པའང་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་པའི་སྤྲུལ་པ་དག་སྨྲར་འཇུག་ན། རང་ས་ན་ངག་སྨྲ་བའི་ཀུན་སློང་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པས་སྤྲུལ་པ་པོ་དེས་འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྨྲ་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྨྲར་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། ཡང་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པས་ངག་སྨྲ་བ་ནི་རང་ས་སོ་སོའི་སྨྲ་སེམས་ཁོ་ནས་སྨྲར་འཇུག་པའོ།། ༈ སྟོན་མིན་སྤྲུལ་པ་པོ་དང་བཅས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྤྲུལ་པས་ངག་སྨྲ། ཚུལ་ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ནི་སྤྲུལ་པ་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྨྲ་བས་སྤྲུལ་པ་པོ་མི་སྨྲ་ན་སྤྲུལ་པས་ཀྱང་མི་སྨྲ་ལ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནི་བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ངེས་པ་མེད་དོ། །འོ་ན། ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པས་ངག་སྨྲ་བའི་ཚེ་སྤྲུལ་པ་པོ་དང་དེའི་

སྤྲུལ་པ་ཇི་སྲིད་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྨྲ་དགོས་ན། དེ་དག་གིས་སྨྲ་བའི་ངག་གི་ཚིག་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅིག་པ་སྨྲ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུལ་པ་པོའི་སྨྲ་སེམས་ཀྱི་འཕེན་པ་དང་སྨྲ་ཡུལ་གྱི་མོས་པའི་དབང་གིས་རང་རང་གི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཚིག་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་དང་དོན་ཡང་མི་འདྲ་

བར་སྨྲ་བ་ཡོད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྤྲུལ་པ་ལ་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྲུལ་པས་ངག་སྨྲ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན་ཁོ་རང་ལ། སྤྲུལ་པ་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྲུལ་པས་ངག་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག། དེས་ན་སྤྲུལ་པ་ས་ངག་སྨྲ་བ་སྤྲུལ་པ་པོའི་སྨྲ་སེམས་ཀྱི་མཐུས་སྨྲ་བ་ལས་སྤྲུལ་བ་རང་

@35A ༄༅། །ཉིད་ཀྱི་བསམ་པའི་མཐུས་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་སྤྲུལ་པ་སེམས་ལྡན་དུ་ཁས་བླངས་དགོས་ལ་དེ་ནི་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གདུགས་པ་ལས། སྨྲས་བ་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པས་ངག་སྨྲ་བ་ནི་སྤྲུལ་པ་པོས་ངག་སྨྲ་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་འདིས་ཀྱང་སྤྲུལ་པ་ལ་གང་ཟག་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། སྤྲུལ་པས་སྨྲ་བའི་ངག་དེ་དག་རང་མཚན་པ་ཡིན་ན་གང་ཟག་སུའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་ཞེ་ན། ངག་དེའི་སྨྲ་སེམས་གང་ལ

ལྡན་པའི་སྤྲུལ་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་ཏེ། དཔེར་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྤྲུལ་པས་ངག་སྨྲ་བ་ནི་སྤྲུལ་པ་པོས་དང་པོའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྨྲ་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྨྲ་དགོས་
པས་ངག་དང་སྨྲ་སེམས་གཉིས་ཀ་སྤྲུལ་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་ལྡན་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལ་ཡང་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་སྨྲ་

པའི་ངག་མང་པོ་སྤྲུལ་ན་ནི་སྨྲ་ཡང་སྤྲུལ་པར་འགྱུར་བས་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་ཞེས་བ་དང་འགལ་ལ། ངག་གཅིག་ལས་མེད་ན་མང་པོ་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་སྐྱོན་འཕེན་མཛད་པ་ལྟར་གྱི་
གནོད་བྱེད་འདུག་མོད་ཀྱང་། གནས་སྐབས་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངག་མང་པོ་སྨྲ་བ་སྨྲ་སེམས་ཀྱི་

བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་གི་མཐུ་ཡིན་པ་ལས་སྤྲུལ་པ་མིན་ཞེས་སྨྲ་དགོས་སོ།། ༈ བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་གཞན་འདུག་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། འོ་ན་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཡིད་ཤེས་རྫས་ཐ་དད་པ་
གཉིས་ཅིག་ཅར་མངོན་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པས་སྨྲ་སེམས་ཡོད་པའི་ཚེ་སྤྲུལ་སེམས་མེད་ལ། སྤྲུལ་སེམས་ཡོད་པའི་ཚེ་སྨྲ་

སེམས་མེད་ན་སྤྲུལ་བ་ཇི་ལྟར་སྨྲ་འདུག་ཅེ་ན། དེ་ནི་དང་པོ་སྦྱོར་པའི་ཚེ་སྤྲུལ་སེམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་ནས་བདག་གི་སྤྲུལ་པ་འདི་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དང་། དེ་ནས་སྨྲ་
སེམས་ཀྱིས་སྨྲ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་རིམ་པ་ལྟར་འབྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལྟར་གྱི་སྤྲུལ་སེམས་༈ གཞན་པའི་

སྨྲ་སེམས་ཀྱིས་སྨྲར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཞེས་པ་དེ་གསོན་པོ་ཁོ་ན་ལ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་ཡང་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ་པོ་ཤི་ཡང་བྱིན་རླབས་ཡུན་རིང་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་དེ། འོད་སྲུངས་ཆེན་པོས་རང་གི་སྐུ་གདུང་བྱམས་པ་མ་བྱོན་གྱི་བར་དུ་

@35B གནས་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་ཡང་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་རུས་པ་ལྟ་བུ་བརྟན་པ་ལ་བྱིན་རླབས་ཡོད་ཀྱི་ཤ་ཁྲག་སོགས་མི་བརྟན་པ་ལ་མེད་པས། དེས་ན་འོད་སྲུངས་ཀྱི་གདུང་ཡང་ཀེང་རུས་འབའ་ཞིག་གནས་པར་འདོད་ལ། གཞན་དག་ནི་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ།། ༈ དང་

པོར་དུ་མས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྤྲུལ་སེམས་གཅིག་གོས་དུ་མ་སྤྲུལ་ལམ་གཅིག་ཁོ་ན་སྤྲུལ་ཞེ་ན། དང་པོར་མ་བྱུང་བའི་ཚེ་སྤྲུལ་སེམས་དུ་མས་སྤྲུལ་བ་གཅིག་སྤྲུལ་པར་བྱེད་ལ། ཕྱིས་བྱུང་བར་གྱུར་ནས་ནི་སྤྲུལ་སེམས་གཅིག་གིས་དུ་མ་སྤྲུལ་པར་བྱེད་དོ།། ༈ སྒོམ་ལས་སྐྱེས་

པ་ལུང་མ་བསྟན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྤྲུལ་སེམས་མཐའ་དག་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། སྒོམ་བྱུང་གི་སྤྲུལ་སེམས་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་། ལྷ་ཀླུ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སྤྲུལ་སེམས་ལ་ནི་གཞན་ལ་ཕན་གནོད་བྱ་ཕྱིར་དུ་ཡང་སྤྲུལ་བར་བྱེད་པས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་

བསྟན་གསུམ་གཡེད་པར་འདོད་མེད། དེ་ལྟ་ན་སྒོམ་བྱུང་གི་སྤྲུལ་སེམས་ལ་ཡང་དགེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲུལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་ཅེས་བྱ་སྟེ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་རྩུལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་ཀླུ་ལ་སོགས་པས་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་སྤྲུལ་པ་ལ་སྨྲ་མ་

གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཡོད་པས་སྐྱེ་མཆེད་དགུ་པར་འདོད་པ་དང་། གཞན་ལུས་དང་འབྲེལ་བར་སྤྲུལ་ན་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་ཅིང་། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ལ་སེམས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་ཆེ་གོང་འོག་མ་འབྲེལ་བ་ལྟ་

བུར་སྣ་དགོས་པ་ཡང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ལ། སྐབས་ཐོབ་ཁས་ལེན་འཛིན་མི་བདེ་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བའང་། གཅིག་ཏུ་རང་གི་གྲུབ་མཐས་ཀུན་བཏགས་པའི་སྐྱོན་དང་། ཕལ་ཆེར་ཚིག་སྐྱོན་མ་བཅད་པར་གཞུང་ཆེན་མོའི་སྐྱམ་བཤད་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་སྐྱོན་དུ་སྣང་བས། དེས་ན་ཚིག་སྐྱོན་བཅད་ནས་ཁས་

ལེན་མ་འཆོལ་པར་བྱེད་ན། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སྤྲུལ་སེམས་དང་སྤྲུལ་པ་རྣམས་དེ་དང་དེ་རྗེས་མཐུན་པའམ་བཏགས་པ་ཡིན་པ་ལས་དེ་དང་དེ་དངོས་མ་ཡིན་པར་འདོད་ན་སྔ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་མི་འགལ་བའི་ཁས་ལེན་བདེ་བར་མ་ཟད། འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་གྱི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱང་འདི་

@36A ༄༅། །དང་མཚུངས་པར་འདོད་དགོས་སུ་སྣང་བས་དོན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་འདྲ་སྙམ་མོ། །དེ་ལྟ་ན་གཞན་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་གསུངས་པས་སེམས་ལྡན་མིན་པར་གྲུབ་ལ། རང་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་སེམས་

བཅས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དགུ་པར་གསུངས་པས། དེ་ལ་གང་ཟག་ཀྱང་འཇོག་དགོས་པར་སྣང་ངོ་། །བྱེ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་གང་ཟག་འཇོག་ན་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པ་ཡིན་དགོས་པས། སྐྱེ་མཆེད་དགུ་པ་མིད་མཐའ་བཟུང་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སྤྲུལ་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྒྲ་ལས་

གཞན་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དགུ་ལས་ལྷག་མི་འབྱུང་བས་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དགུ་ལས་ལྷག་མི་ལྡན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འོ་ན། དབང་པོ་ལྔ་དེའི་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དེས་དངོས་སུ་དབང་པོ་སྤྲུལ་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལྷ་ཀླུ་ལྟ་བུས་རང་ཉིད་

ཕ་རོལ་པོ་གཞན་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བར་སྤྲུལ་ནས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དང་སྒྲ་ཉན་པ་སོགས་ཀྱི་ཚེ་རང་དང་སྤྲུལ་པ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་དུ་སྤྲུལ་པ་ན་རང་དང་སྤྲུལ་པ་དེའི་དབང་པོ་ཡང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་དུ་སོང་བས་དེ་འདྲའི་དབང་པོ་ལྔ་སྤྲུལ་སེམས་དེའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ཚེ་

དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་ཙམ་ལས་དབང་པོ་རྣམས་དངོས་སུ་སྤྲུལ་པར་ནི་མི་བྱེད་དེ། འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། དབང་པོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་ཀྱི་
དབང་པོ་ནི་དངོས་སུ་སེམས་ཅན་དུ་སྔོན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྔོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་འབྱུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་སྤྲུལ་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སྤྲུལ་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་སྤྲུལ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་གང་ཟག་གཞན་དུ་སྤྲུལ་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སྤྲུལ་སེམས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་ཉིད་གཞན་དུ་སྤྲུལ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །

རང་ཉིད་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡོད་པར་གང་གིས་འགྲུབ་ན་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་སེམས་བཅས་སུ་བཤད་པའི་ལུང་རིགས་
རྣམས་ཀྱིས་འགྲུབ་བོ།། ༉ རྫུ་འཕྲུལ་གསང་སྔགས་སྨན་དག་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྫུ་འཕྲུལ་ལ་ཡང་དངོས་དང་

@36B རྗེས་མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་ལྔ་སྟེ། སྒོམ་བྱུང་དང་། སྐྱེས་ཐོབ་དང་། སྔགས་ལས་སྐྱེས་བ་དང་། སྨན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། སྲིད་པ་བར་མའི་རྫུ་འཕྲུལ་ལྷ་བུ་ལས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་
ལྔའོ། །དེ་དག་ལས་སྒོམ་བྱུང་གི་རྫུ་འཕྲུལ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་དངོས་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ནི་རྗེས་མཐུན་པའོ།། ༉ ལྷ་ཡི་མིག་དང་རྣ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་

ཀྱི་སྐབས་སུ། འོ་ན་སྐབས་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྷའི་མིག་དང་རྣ་བ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་དག་འདྲ་བའི་སློ་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ནམ། ལྷའི་མིག་དང་རྣ་བ་དངོས་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་དངོས་ཡིན་ཏེ་
བསམ་གཏན་པ་དག་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས། སྒྲ་དང་སྣང་བ་ལ་ཡིད་གཏད་པ་ན་མིག་དང་རྣ་བའི་ཐད་ཀོར་དུ་

བསམ་གཏན་གྱིས་པའི་འབྱུང་བཞི་རྒྱུར་བྱས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་བ་འགྱུབ་སྟེ། དེ་ནི་བསམ་གཏན་གྱིས་པའི་དབང་པོ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷའི་མིག་དང་རྣ་བ་དེ་གཉིས་ནི་
རྟག་ཏུ་རྣམ་ཤེས་རྟེན་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཟུགས་སྒྲ་ཐག་རིང་པོ་དང་། ཕྲ་བ་དང་། བར་དུ་ཆོད་པས་སྒྲིབ་

པ་དག་ཀྱང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་ཤའི་མིག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །འོ་ན། ལྷའི་མིག་གིས་ཇི་ཙམ་མཐོང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་གིས་འདོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
གཟུགས་མཐོང་བ་སོགས་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ལ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་སངས་རྒྱས་གསུམ་གྱི་ལྷའི་མིག་གིས་མངོན་པར་

འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སྟོང་གཅིག་དང་སྟོང་གཉིས་དང་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐོང་ལ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་
ཀྱིས་སྟོང་གཉིས་དང་། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པས་སྟོང་གསུམ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ཙམ་བཞེད་

པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་གཟིགས་བར་བཤད་ལ། ལྷའི་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱལ་གྱི་རིག་པས་ལྷའི་རྣ་བས་ཐོས་རྒྱལ་ལ་ཡང་མཚུངས་སམ་སྙམ་མོ། །འདིར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་གཟིགས་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན་མ་ཡིན་

ཏེ་བཞེད་པ་ཙམ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཉན་རང་གི་རིགས་འགྲེ་མ་ཐལ་བ་གལ་ཆེའོ། །གཞན་ཡང་། ལྷའི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་རྣ་གང་རུང་ལ་འདིར་བཤད་པའི་མིག་རྣ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་འདོད་པའི་ལྷའི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་རྣ་གང་རུང་ལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་

@37A ༄༅། །པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན་ལྷའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པས་ནི་མ་ཁྱབ་སྟེ། དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་མིའི་རྒྱུད་ལའང་དེ་གཉིས་ཆར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ལྷའི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་རྣ་གང་རུང་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ།

དེ་གཉིས་གང་རུང་ལ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོས་ཁྱབ་པས་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་ཏུ་རྟེན་བཅས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༈ གཞན་ཡང་སྐྱེ་བས་ཐོབ་དེས་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞན་ཡང་ལྷའི་མིག་དང་། རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་དང་། སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་དང་། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་བཞི་རྗེས་མཐུན་པ་ལ་ཡང་

སྐྱེས་ཐོབ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་མངོན་ཤེས་དངོས་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། སྐྱེས་ཐོབ་གྱིས་ནི་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མིང་མི་ཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་གོང་གི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སྤྲུལ་སེམས་དང་། སྤྲུལ་པ་དང་། སྐྱེས་ཐོབ་དང་ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་ཀྱང་

དངོས་གནས་མ་ཡིན་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་སྲིད་མཐའ་བྱུང་སེམས་ཆགས་བཅས་པ་སོགས་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་སོགས་ཡོད་པར་མངོན་ཞིང་། དེ་དག་འདིར་བཤད་པའི་སྦྱོར་བྱུང་གི་མངོན་ཤེས་དེ་དང་དེ་དངོས་མིན་ཀྱང་རྗེས་མཐུན་

པར་ནི་འཇོག་དགོས་ཏེ། དེ་དག་མེད་པར་འདོད་ན་མངོན་སུམ་ལ་སྐུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་མངོན་ཤེས་སོགས་སུའང་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། མི་ལ་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་མངོན་ཤེས་སོགས་མེད་པར་རྩ་འགྲེལ་ལས་དངོས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ལྷའི་མིག་གིས་

སྲིད་པ་བར་མ་མི་མཐོང་སྟེ། དེ་ནི་སྐྱོན་བཅུ་གཅིག་དང་བྲལ་བའི་ལྷའི་མིག་དག་པ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷའི་མིག་སྐྱེས་ཐོབ་དེ་ནི་ཀླུ་དང་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཡོད་དོ། །གཟུགས་མེད་ན་ནི་མངོན་ཤེས་ལྔ་སོགས་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱང་མེད་དོ། །སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ལ་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་

བསྟན་གསུམ་ཆར་ཡོད་ལ། དེར་མ་ཟད་རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་མ་ལས་སེམས་ཤེས་པ་དང་། རིག་སྔགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་སེམས་ཤེས་ལ་ཡང་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ག་
ཡོད་ཅིང་། སྒྲོམ་བྱུང་གི་སེམས་ཤེས་ནི་དགེ་བ་ཁོ་ནའོ།། ༈ དམྱལ་བ་པས་ནི་དང་པོ་ཤེས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་

@37B སྐབས་སུ། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་དང་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་གཉིས་ནི་དམྱལ་བ་པ་དང་། ལྷ་དང་ཀླུ་དང་། ཡི་དྭགས་རྣམས་ལའང་ཡོད་ལ། དེ་དག་ལས་དམྱལ་བ་པས་ནི་དང་པོ་
སྐྱེས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བས་མ་ཉེན་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་ཤེས་པ་ཡོད་ལ། ཕྱིས་ནས་ནི་སྡུག་བསྔལ་

གྱི་ཚོར་བས་ཡིད་ཉམས་པར་བྱས་པས་མི་ཤེས་མོད། འོན་ཀྱང་ལྡན་པར་ནི་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་ལྷ་དང་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱུན་དུའང་ཤེས་པ་ཡོད་དོ། །མི་
ལ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་སྒྲོམ་བྱུང་དང་། རྟོག་གེ་དང་། རིག་སྔགས་དང་། སྨན་དང་ལས་ལས་སྐྱེས་པ་

རྣམས་ཡོད་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་ནི་མེད་དེ། སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཚེ་རབས་དྲན་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་འདོད་དོ། །དེས་ན་རྫུ་འཕྲུལ་
ལ་རྟོག་གེས་བྱས་པ་མེད་ལ། མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་དངོས་ནི་སྒྲོམ་བྱུང་ཡིན་ལ་རྗེས་མཐུན་པ་ལ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་

ལས་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་ཀྱི། སྨན་དང་སྔགས་དང་རྟོག་གེས་བྱས་པ་ནི་མེད་དོ། །ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱང་སྒོམ་བྱུང་ཡིན་ལ་དེ་རྗེས་མཐུན་པ་ལ་ནི་སྐྱེས་ཐོབ་དང་། ལས་དང་། རིག་སྔགས་དང་། རྟོག་གེས་བྱས་པ་རྣམས་ཡོད་ཀྱི། སྨན་ལས་བྱུང་བ་ནི་མེད་ཞིང་། སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་ནི་སྒོམ་བྱུང་དང་དེ་རྗེས་མཐུན་པ་

ལ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་། ལས་ལས་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི། སྨན་དང་སྔགས་དང་རྟོག་གེས་བྱས་པ་ནི་མེད་དོ། །ཡང་སྐྱེས་ཐོབ་སོགས་ཀྱི་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་དེ་དག་མངོན་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོས་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མས་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཕྱིར་

ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་ཅེས་བྱ་དགོས་སོ། །བཟོད་ཤེས་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཚུལ་དང་། །ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་སོགས། །ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འདོད་པའི་ཤེས་ལྡན་དག །མཆིས་ན་ཚུལ་འདིར་འབད་པས་བལྟ་བར་རིགས། །ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་ཉིན་

བྱེད་དབང་པོའི་སྣང་བ་ལས། ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གནས་བདུན་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། །།